

ONZE VOGELS

31e JAARGANG No. 8, AUGUSTUS 1970

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

Wij bieden U vrijblijvend aan: uit binnen- en buitenvoliërs.

Napoleons	4,50 p.p.	Beige zebravinken	9,— p.p.
Zilverbekjes en loodbekjes	4,50 p.p.	Masker zebravinken	12,— p.p.
Bandvinken	5,— p.p.	Zilvervleugelzebravinken	13,— p.p.
Ekstertjes	6,— p.p.	Japanse meeuwtjes	8,— p.p.
Vuurvinken	7,— p.p.	Blauwvleugelnachtgalen	30,— pst.
Goudmussen	7,— p.p.	Rijstvogels	8,— p.p.
Blauwfazantjes	8,— p.p.	Safraanvinken, groot	17,50 pst.
Oranjeaakjes	7,50 p.p.	Shemalijsters	60,— pst.
Goudbuikjes	9,— p.p.	Bladvogels	50,— pst.
Mozambiqueijsjes	10,— p.p.	Surinaamse glansmerels	20,— pst.
Edelzangers	10,— p.p.	Groene tijgervinken	25,— p.p.
Geelstuitedelzangers	12,50 pst.	Jacarinevinken	10,— pst.
Staalvinken	7,— p.p.	Kaneelpeepjes	20,— p.p.
Dominicaïnwidas op kleur	15,— p.p.	Witkeelpeepjes	15,— p.p.
Geelschouderwidas	15,— pst.	Zwartkoportolenen	12,50 pst.
Geelnekwidas	20,— pst.	Kalabulbuls	15,— pst.
Koningswidas	20,— pst.	Witoorbulbuls	16,— pst.
Tijgervinken	7,50 p.p.	Geelstuitbulbuls	20,— pst.
Muskaatvinken	6,— p.p.	Oevermynahs	17,50 pst.
Zwartkop en driekleurennonnen	7,— p.p.	Grasparkieten, diverse kleuren	8,— p.p.
Witkopnonnen	7,50 p.p.	Deensbont-, Albino- en Lutinoparkieten	12,— p.p.
Blauwgrijze roodsteartjes	9,— p.p.	Valkparkieten	30,— p.p.
Roodkopamadines	20,— p.p.	Goudvoorhoofdparkieten	50,— p.p.
Pigmeeduijjes	35,— p.p.	Blauwvleugelsperling parkieten	35,— p.p.
Diamantduifjes	20,— p.p.	Muisparkieten	32,50 p.p.
Senegalduijjes	25,— p.p.	Yendyaparkieten	120,— p.p.
Staalvlekduifjes	25,— p.p.	Nandyaparkieten	55,— p.p.
Chinees kwartels	12,— p.p.	Pruimkopparkieten	40,— p.p.
Repenkwartels	20,— p.p.	Halsbandparkieten	22,50 p.p.
Calif. kuifkwartels	45,— p.p.	Roseborstbaardparkieten	60,— p.p.
Zilver Chinese kwartels	35,— p.p.	Peruparkieten	70,— p.p.
Witte Japanse kwartels	35,— p.p.	Bontboortjes	40,— p.p.
Japanse kwartels	17,50 p.p.	Forstenlorris	150,— p.p.
Indigovinken	15,— pst.	Geelmantellorris	250,— p.p.
Mex. nonpareils	20,— pst.	Agap fisheries parkieten	45,— p.p.
Lazulivinken	20,— pst.	Agap rosecollis parkieten	35,— p.p.
Veelkleurenvinken	20,— pst.	Zwartkoppapegaaien	80,— pst.
Mex. goudvinken	17,50 pst.	Geelvoorhoofdpegeaaien	vanaf 135,— pat.
Gladkopkardinalen	17,50 pst.	Damalijsters	60,— pst.
Grijze zebravinken	8,— p.p.	Bruinoorparkieten	60,— p.p.
Witte zebravinken	10,— p.p.		

Condities: Niet franco. Rembours. Minimumorders f 15,—, verpakking f 1,50 per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeerd. Reclames binnen 2 dagen. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags t/m 31 augustus tot 4 uur.

„WIRIKA”, Elschotseweg 15, Schijndel, Telefoon 04104-23 55

404

INSECTICIDE doodt insecten
ONSCHADELJK / GIFVRIJ

Amerik. elektrisch
kwartelbroed-
mach. voor ca.
18 eitjes,
met handleiding
franko
f. 27,-
inkl. B.T.W.

VAN WAARDHUIZEN

Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30637

Breng Uw vogels nu
IN TOPCONDITIE

Geef ze ruim KRACHTVOER „K.K.”,
het ideale voer voor
ALLE ZAADETENDE VOGELS.

Licht verteerbaar, hoge voedings-
waarde, gevitamineerd.
Ook verkrijgbaar in samenstelling met
plantaardig caroteen.
Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & Zn. Deventer
Postbus 2 — Tel. (05700) 1 39 27

KSSST... I KATTEN KSSST... I

NIEUW: Afweerspray voor katten en honden. Verdrijft deze dieren op plaatsen waar hun bezoek ongewenst is.

Merk: KSSST...

Fabrikant:

Verkrijgbaar in alle dierspecialzaken.
Prijs per bus f 3,10

Dokumentatie over onze genees- en verzorgingsmiddelen voor honden, katten, vogels, enz. zenden wij U gaarne gratis op aanvraag.

BOGENA n.v. — Veerlaan 17-23
Rotterdam — Tel. 010 - 17 26 80*

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

A. P. van Gils
Oranjeplein 21 Goirle (Holland)
Telefoon 04247 - 15 79
Vogel- en Dierengroothandel

Wij bieden regelmatig aan:

Napoleons	4,50 pp
Zilverbekjes	4,50 pp
Bandvinkjes	5,— pp
Oranjeakjes	6,50 pp
Blaufazantjes	6,50 pp
Goudbuikjes	8,50 pp
Teugel astrildes	9,— pp
Oranjevevers man op kl.	9,— st
Taha wevers	7,50 st
Tijgervinkjes	6,— pp
Driekleurennonnen	6,— pp
Muskaatvinkjes	6,— pp
Edelzangers	10,— pp
Mozambiëksijjes	9,— pp
Goudmussen	7,— pp
Ekstertjes	6,— pp
Groene tijgervinkjes	25,— pp
Witte rijstvogels	35,— pp

Grijze rijstvogels	6,— pp
Wijgen gorsen	10,— st
Bruinkop ortelanen	5,— st
Zwartkop ortelanen	10,— st
Chin. bruin gorsen	10,— st
Chin. putters	20,— pp
Blauwgrijze roodstaartjes	9,— pp
Kala bulbuls	14,— st
Pagoda spreeuwen	15,— st
Eksterspreuwen	15,— st
Grijskop spreeuw	15,— st
Herten mynas	21,— st
Geelbuik troepialen	25,— st
Mex. pestvogels	15,— st
Diamantvinken	45,— pp
Spitsstaart amadines	35,— pp
Gordelgrijsvinken	35,— pp
Binssen astrildes	35,— pp
Cerus amadines	35,— pp
Driekleur pap. am.	45,— pp
Bruinborst rietvinken	55,— pp
Gould amadines	65,— pp
Roodkop pap. amadines	125,— pp
Diamantduifjes	17,50 pp

Zilverdiamantduifjes	30,— pp
Vrede duifjes	50,— pp
Lachduifjes	12,50 pp
Pauwstaartjes	25,— pp
Nonduijjes	25,— pp
Kroppers	25,— pp
Meeuwtjes	25,— pp
Chin. meeuwtjes	25,— pp
Hess. kroppers	35,— pp
Chin. dwergkwartels	10,— pp
Zilverkwartels dwerg	20,— pp
Isebel dwergkwartels	25,— pp
Roodkultkardinalen	16,50 st
Zebravinkjes grijs	8,— pp
Zebravinkjes bruin	9,— pp
Zebravinkjes wit	9,— pp
Zebravinkjes zilvervleugel	10,— pp
Zebravinkjes masker	10,— pp
Jap. meeuwtjes	7,50 pp
Deens bonte parkieten	8,50 pp
Grasparkieten	7,50 pp
Latino parkieten	9,— pp
Albino parkieten	9,— pp
Engelse afstamming	35,— pp
Velkparkieten	27,50 pp
Fischerie parkieten	40,— pp
Rose colliers	27,50 pp
Halsband parkieten	22,50 pp
Bourks	45,— pp
Elegant	100,— pp
Roodruggparkiet	45,— pp
Turquoise	75,— pp
Pracht rosellas	165,— pp

Verder vele soorten op aanvraag.
Speciale aanbieding (1): 1 paar Napoleons, Bandvinkjes, Tijgervinkjes, Blaufazantjes, Oranjeakjes, Mozambiëksijjes, Edelzanger, Ekstertjes, Zilverbekjes, Goudbuikjes, dus 10 paar voor f 70,—, inclusief vracht. Stort U f 70,— op giro 1969918 en wij verzenden.

Wij zijn ruim gesorteerd in opgezette vogels.

WIJ VRAGEN SPECIAAL AUSTRALISCHE VINKEN, PARKIETEN, enz., enz.

's WOENSDAGS ZIJN WIJ GESLOTEN;
's ZONDAGS GEOPEND VAN 10.00 TOT 14.30 UUR

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, Telefoon (010) 261990.

Penningmeester: J. van Splinter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Penningmeester: J. J. Krol, Trompsstraat 16, Meppel.

Leden: C.E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2078.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Eideren.

BONDSBUREAU N.B.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.

Postbus 74, giro nr. 1148324, telefoon (01640) 35007.

Geopend: 8.00 - 17.30 uur, Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 12,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

Adressen speciaalclubs N.B.V.

Nederlandse Parkieten Club

Secretaris: H. L. L. Hoedemaker, Coba Pulaskenlaan 14, Tilburg, Tel. 04250-35747.

Penningmeester: J. Slabbekoorn, Bavelsebaan 271, Breda, Postgiro 1113355, Ned. Middenstandsbank Breda. Bij betaling vermelden nr.: 65.68.71.237 t.n.v. N.P.C. Contributie f 12,50 per jaar. Inkomgeld f 5.—

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: B. L. v. d. Stroom, Mgr. Dr. H. Poelslaan 1, Amstelveen-Bovenkerk.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 43984 Coop. Reiffaisenbank Alphen a. d. Rijn, t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 10.— per jaar. Inkomgeld f 5.—

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaresse/Penningmeesteresse: Mevr. M. Th. Paape-v. Mourik, Officiersweg 24, Epe (Gld), Postgiro 984095. Contributie f 10.— per jaar.

Inlichtingen, opgeven nieuwe leden en betaling contributie-uitsluitend bij de betreffende speciaalclubs.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 10.— per jaar, Buitenland f 11.— per jaar.

Buitenland per luchtpost extra-tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.V.

Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5.— per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

31e jaargang no. 8, augustus 1970
oplage 45.000 ex.

Redactie:

C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, tel.: (01640)-36314

P. Rijnders, Kometenlaan 81, Bilthoven, tel.: (030)-782761

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, tel.: (030)-761208

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 31 augustus.

INHOUDSOPGAVE

pag.

Mijn kweek met bandvinken	341
Nogmaals: De kleine koespreeuw	343
Mijn kweek met de blauwvleugel dwergpapagaai	344
Simulant Tyto	345
Onze waterhuishouding, slot	346
ledere vogel eet zoals hij gebekt is, deel 3	347
Een stukje geschiedenis van de waterslager	350
Gasten uit het hoge noorden	351
De chinese spotlijster	352
De edelzanger	353
De grasparkiet van A tot Z, deel 2	354
Verhael van eenige vreemde vogels hier te lande selden gesien	356
Roekenpoot geamputeerd	358
Theorie voor de speciaalkweker	359
Het baardmanneltje	360
De goud-groene kanarie	361
Mijn kweek met vuurvinken	363
Nonastrild	364
Mijn ervaringen met de Neophemaparkieten	366
Van de technische commissie tropenvogels en grasparkieten	368
Verenplukken	369
Aktiecomité „Mosselbanken”	373
Ringenbestelling 1970	374
Mijn kweek met zanglijsters	375
Broedresultaten en de rol die de vochtigheidsgraad daarbij speelt	376

Voorpagina: Zanglijster: zie artikel op pagina 375.

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 260640.

MIJN KWEK MET..

BANDVINKEN

Daar in de vogelhandel steeds bandvinken te koop worden aangeboden en ik hiervan weinig kweekresultaten had gezien, leek het mij een mooie aanleiding me in deze soort wat verder te verdiepen. Ik schafte me daarom in het begin februari 1968 een koppeltje aan dat uit een verwarmde ruimte kwam. Het was dus nu zaak om deze vogels te acclimatiseren, omdat het in mijn bedoeling lag dit koppel in een onverwarmde volière, weliswaar met nachtverblijf, tot broeden te brengen. Ik bracht daarom de bandvinken onder in een vitrine die ik in de huiskamer plaatste, waar ze ± 3 weken verbleven. Hierna verplaatste ik de vitrine naar een onverwarmde kamer gelegen op het Z.O. waar ze ook weer ± 3 weken overbleven. Inmiddels was me wel opgevallen dat de man vele malen per dag een kort „lied“ ten gehore bracht voor zijn pop, zodat ik al ging denken aan een zekere vorm van hofmakerij. Om nu verder zo min mogelijk risico te lopen verplaatste ik de vitrine nogmaals, nu op een onverwarmde kamer waar ook geen zon binnen kon dringen, zo dat de temperatuur aardig over een kwam met die in het nachthok van het vogelverblijf.

In de laatste week van maart plaatste ik de bandvinken met vitrine en al in het nachtverblijf van de volière zodat ze gewend konden raken aan de 3 kanariepoppen met man waarmee ze hun verblijf moesten delen. Na 2 dagen zette ik het deurtje van de vitrine open, waarna de bandvinkman al spoedig het initiatief nam en de vitrine verliet, spoedig gevolgd door zijn pop.

De reactie van de kanarie's was erg paniekerig, maar ik veronderstelde dat dit wel zou veranderen. Daar de kanariepoppen al een begin hadden gemaakt met nestbouw, besloot ik ook voor de bandvinken enkele gesloten nestkastjes op te hangen. Al spoedig maakten zij een keuze uit een van deze en begonnen aan de nestbouw. Het nestmateriaal haalden ze echter in hoofdzaak uit de kanarienessjes, ik verstrekte daarom nestmateriaal in ruime overvloed in de vorm van uitgeplozen touw, jute vezels, gedroogd mos en gras, waarvan het gras het meest geliefkoosd was voor de bandvinken. Ondanks deze maatregel hadden de kanarie's geen rust, waarop ik besloot deze over te plaatsen naar een andere afdeling van de volière. Hiervoor moest ik echter wegens plaatsruimte mijn man Japanse nachte-

gaal bij de bandvinken plaatsen. Het bleek al spoedig dat de bandvinken domineerden, zodat ik mij niet ongerust maakte over de rover eigenschap van de nachtegaal. Het nest kwam nu in korte tijd klaar; het was overigens een vrij slordig bouwsel. Tevens was nu ook de balzdans van de man te bewonderen. Deze zit hiertoe voor z'n pop op stok en maakt een vertikaal op een neer gaande dansende beweging waarbij hij een eentonig kwetterend lied laat horen en met zijn kopje afwisselend naar links en rechts draait waardoor de verenpracht in hoge mate wordt tentoon gesteld.

Vanaf de eerste dag dat het nestkastje in gebruik werd genomen paste ik dagelijks nestcontrole toe, zodat ik met meer zekerheid de eventuele jongen zou kunnen ringen. De bandvinken waren hier spoedig aan gewend en zochten na controle hun nestkastje weer spoedig op.

Op 13 April was het dan zover dat het eerste eitje gelegd werd. Het werden er 5 in totaal die afwisselend door man en pop werden bebroed. Op 28 April kwamen er 2 jongen uit welke zeer donker van tint waren en bij het sperren om voedsel duidelijk zichtbare vlekken in de bek vertoonden waardoor het vinden van de wijd opengesperde bekjes voor de ouders gemakkelijker is. Als opfokvoer verstreekte ik het in de handel verkrijgbare verpakte voer dat ik toediende op geweekt brood, verder universeelvoer, onkruidzaden, graszaden, groenvoer en allerhande gekiemde zaden. Als normaal voedsel was gem. tropisch zaad en trosgierst voorhanden. Verder natuurlijk ook grit en sepia en dagelijks vers bad- en drinkwater.

Helaas werden deze twee jongen resp. maar 4 en 5 dagen oud. Het was me wel opgevallen dat de jongen practisch alleen maar gevoerd werden met gierst, zodat ik als oorzaak van hun dood het gebrek aan levend voer veronderstelde.

Na deze mislukking volgde kort hierop weer een nieuwe nestbouw. Ik had het oude nest verwijderd omdat dit geweldig bevuild was door de oudervogels welke het nest ook als slaapnest gebruikten. Op 14 mei was aan de pop te zien dat zij spoedig voor de tweede maal zou gaan leggen, maar helaas eindigde dit in legnood waardoor ik deze pop verloor. De man bandvink treurde hier niet lang om en sloot hechte vriendschap met de man Japanse nachtegaal. Zij slapen namelijk vleugel aan vleugel op de vaste slaappleats van de nachtegaal. Aangezien dat dit niet m'n bedoeling was, verschaftte ik de man bandvink een andere pop, die ook weer geacclimatiseerd moest worden. Dit ging echter in versneld tempo, omdat de buitentemperatuur vrij goed te noemen was.

Op 1 juni plaatste ik de nieuwe pop in de volière, het was prachtig om te zien hoe de man hierop reageerde. Hij stelde zich in de eerste minuten

al voor, waarop de pop gunstig reageerde. Er werd dan ook al spoedig met nestbouw begonnen. In tegenstelling tot de vorige pop, welke een vrij slordig nest had gebouwd, bouwde deze pop een enigzins overwelfd nest waarin veel afval van trosgierst werd verwerkt dat voor de nodige stijfte in de overkoepeling van het nest moest zorgen. De dagelijkse nestcontrole werd door deze nestbouw wel wat moeilijker, maar de vogels waren er gauw aan gewend dat ik een kleine verandering aanbracht zodat eventuele jongen geringd zouden kunnen worden. Op 10 juni werd het eerste eitje gelegd, waarna er in de daaropvolgende dagen nog 3 volgden. In deze periode begon ik ook met het toedienen van twijgen van wilde rozen welke ontzettend veel luis bevatten. Hier werd practisch niet naar omgekeken. Op 24 Juni kwamen er 3 van de vier eitjes uit. Het was een lieve lust om aan te zien hoe de oudervogels in de weer waren om hun kroost te verzorgen. Ook nu weer werd er practisch alleen gemengd tropisch zaad gevoerd, groenvoer werd niet naar omgekeken en het opfokvoer bleef ook onaangeroerd. Toen de jongen 10 dagen oud waren werd het tijd om te ringen, dit deed ik 's avonds vlak voor de schemering, omdat er dan meer zekerheid is dat de oudervogels op het nest gaan, zonder dat zij direct al pogingen kunnen ondernemen om de ringetjes te verwijderen. Dit lukte wonderwel en bij de volgende nestcontrole bleek dat de ringen mooi om de pootjes waren blijven zitten. Verder constateerde ik bij deze nestcontrole dat de jongen 2 mannen en 1 pop moesten zijn, omdat bij de mannen de rode halsband al zichtbaar werd. De verdere opfok ging nu zeer voorspoedig, na ± 4 maanden waren zij practisch niet meer te onderscheiden van de oudervogels.

Na het uitvliegen van de jongen liet ik nog enkele dagen het nestkastje hangen om te bekijken of deze hierin nog zouden overnachten. Dit was echter niet het geval. Om nu de oudervogels te sparen verwijderde ik het nestkastje, zodat zij niet meer aan een volgend broedsel zouden beginnen. Opmerkelijk is dat zowel ouden als jongen steeds bij elkaar vertoefden en voor hun slaappleats niet meer als ± 10 cm. zitstok nodig hadden, zo dicht gingen ze tegen elkaar gedrukt zitten. De winter '68-'69 kwamen de bandvinken heel goed door in de volière. Hieruit blijkt, eenmaal goed geacclimatiseerd, zijn dit sterke vogels. In het afgelopen jaar, 1969, kweekte ik van dit koppel nog 9 jongen in twee ronden, waarna ik weer stopte, omdat ik dik tevreden was met dit resultaat. Dit besluit leek me vooral goed voor de pop, omdat deze toch wel erg gauw in legnood blijkt te komen.

Tot slot zou ik een ieder aan willen raden om het ook eens met deze soort te proberen. Ondanks de slechte naam die nu eenmaal de bandvink is meegegeven, is het toch ten volle de moeite waard om deze vogels te houden en verzorgen.

Nogmaals: De kleine koespreeuw

door M. de Jong

Graag wil ik nog even terug komen op het artikel van de heer H.W. Wareman over de kleine koespreeuw in „Onze Vogels” no. 4 van april 1970. Deze vogel, althans een ondersoort, heb ik in de vrije natuur enige malen waargenomen, zonder er echter bepaalde studie van gemaakt te hebben. Daarvoor waren de perioden, dat wij ons in het woongebied van de koespreeuwen bevonden, veel te kort.

De heer Wareman bezigt de naam koespreeuw in navolging van vele andere auteurs. De vogel is echter in het geheel niet verwant aan de echte spreeuwen, maar behoort tot de troepialen. Waarschijnlijk volgt men hier de Duitse ornithologen, die spreken van Seidenkuhstar (Star = spreeuw), hoewel Otmar Reiser in zijn verslag over een expeditie naar Noordoot-Brazilië de naam Seidenkuhvogel gebruikt.

De Engelsen (Amerikanen) noemen hem cowbird — koevogel — iets wat wij persoonlijk minder verwarrend vinden. Nu wij het toch over namen hebben: koevogels komen in diverse ondersoorten in vrijwel geheel Zuid-Amerika voor en tevens op het eiland Trinidad, alsmede op de meeste van de Kleine Antillen. Zo komt **Molothrus b. bonairiensis** niet voor op het eiland Bonaire, maar in zuidwestelijk Zuid-Amerika van Bolivia zuidwaarts tot in Argentinië. Deze subspecies noemt men de kleine, maar ook wel Gmelin's koevogel, naar de Duitse natuuronderzoeker met die naam. De in Noord-oost-Brazilië voorkomende ondersoort **Molothrus b. sericeus** kennen de inheemsen als „passaro preto”, dat zoveel wil zeggen als „zwarte mus”, terwijl het op de Kleine Antillen voorkomende ras **Molothrus b. minimus**, dat ik een paar keer heb gezien, betiteld wordt met Blackbird's Cousin (neefje van de merel, hoewel hiermee uiteraard niet de Europese zwarte lijster wordt bedoeld) en Cornbird (korenvogel).

Schuw zijn deze vogels in het wild allerminst; parmantig stappen ze rond, hoewel hun bewegingen ietwat traag aan doen. Vaak ziet men ze in de buurt van kudden koeien, paarden of schapen, waar ze niet alleen insecten van de grond wegsnappen, maar ook van de ruggen van de viervoeters. Maar behalve insecten, wormen, slakjes enz. lusten ze ook wel zaden en granen en aan cultuurgewassen, zoals rijst bij voorbeeld, kunnen ze een enorme schade toebrengen, te meer daar ze doorgaans in kleine of grotere troepen opereren. Wat de geluiden betreft hebben ze wel iets weg van spreeuwen; vaak zit

een troep kornuiten in het geboomte te zingen, te kwetteren en te tsjotteren. De heer Wareman, die de gelukkige bezitter van zo'n glanzende vogel (de officiële naam op de Kleine Antillen is Glossy cowbird) is, zegt dat de zang niet veel te betekenen heeft. Daar kan ik niet over oordelen, maar wel vermeldt James Bond (niet degene die u bedoelt) in „Birds of the West Indies”: „Their notes are soft but remarkable sweet, recalling those of orioles”. (Hun gezang is zacht maar merkwaardig lieflijk en doet denken aan dat van de wiewalen.)

Als de paartijd nadert; baltsen de mannetjes voor hun uitverkorenen door de hals en borstveren uit te zetten. Zoals uit de mededeling van de heer Wareman blijkt, doen ze dit in de volière ook wel voor andere vogels van ongeveer gelijke grootte.

De auteur merkte reeds terloops op dat koevogels broedparasieten zijn, evenals onze vrijbuiters, de koekoek. De laatste legt evenwel minstens twintig eieren, terwijl de koevogel hoogstwaarschijnlijk niet meer dan vier produceert en deponert in verschillende nesten. De schaal kleur is buitengewoon variabel, maar veelal witachtig met een zware bruine of donkergrijze vlekking, die het dichtst bijeen staat aan de stompe pool. Ze meten circa 23 x 19 mm. Als de jongen eenmaal door de waardvogel zijn uitgebroed, kieperen ze hun pleegbroertjes en -zusjes niet over de nestrand, zoals onze koekoekskinderen plegen te doen, maar ze groeien gezamenlijk op in pais en vree.

Ik hoop dat ik een aantal lezers van dienst ben geweest met ze iets te vertellen over het gedrag van deze volièrevogel in zijn stamland.

de blauwvleugel dwergpapagaai

Als flatbewoner kweekte ik reeds enige jaren kleurkanaries in mijn kelder of loods net zoals je het noemen wilt, welke geheel in de grond onder de flat was gebouwd en dus zonder enig daglicht waarbij de ventilatie ook nog wel wat te wensen over liet. Het enige voordeel was wel dat de centrale verwarmingsbuizen door de aangrenzende gangen liepen en ik 's winters steeds een zelfde temperatuur had van 20 graden Celsius. Ik had goed T.L. verlichting aangebracht en zo mocht ik door elkaar genomen ook nog wel menige jonge kanarievogel kweken.

In augustus 1967 werd mijn aandacht gevestigd in een ander maandblad voor vogels, op de Blauwvleugel dwergpapegaai. Om naast mijn kanaries ook eens met een ander soort vogel trachten te kweken, lokte mij wel aan. Ik bestelde dus bij een bekende in- en export vogelhandelaar een paartje van genoemde vogels en ik was bij aankomst er nieuwsgierig hoe deze vogels er zouden uitzien, want ik had ze wel eens afgebeeld gezien, maar verder kende ik ze niet. Het vrouwtje was geheel groen en het mannetje was blauw bij de stuit en rond de vleugelschachten. Ze zijn beiden haast even groot ± 12 à 13 cm. Ze waren keurig verzorgd en in goede conditie, dat zag ik zo wel. De gehele bodem van het verzendkistje was bedekt met zaad, dat achteraf bezien overeen kwam met de in de handel zijnde gemengde zaden voor papegaaien. Ik maakte hieruit op dat dit dan wel het zaad zou zijn waarvan ze leefden en deed dus de nodige inkopen.

Nadat ik deze vogels 3 weken in mijn bezit had kwam ik tot de overtuiging dat ze regelrecht geïmporteerd moesten zijn, want als ik mijn loods binnenkam waren zij zeer schuw en vlogen zij regelrecht boven in een wilgentak, geplaatst in een ruimte van 1.60 m lang, diep 1 m. en 1.20 m. hoog. Hierin had ik een horizontaal broedblok gehangen, dat ik zo gemaakt had, dat ik onder de broedbodem, welke van gaatjes waren voorzien, een bakje water of natte turfmoel kon voorzien, dit voor het uitdrogen van het eivlies en tevens van voren een deurtje om zo nodig een oogje in het zeil te kunnen houden.

Wat betreft het eten van het zaad uit het kistje en wat ik had gekocht, daar aten ze alleen de haver en het kleine zaad van op. De zonnepitten werden door heel de kooi gegooid en niet opge-

geten. In die 3 weken heb ik getracht ze kersen te leren eten, aalbessen, appel, sinaasappel, maar niets werd hiervan aangeraakt. Ook naar de vers geplukte wilgentakjes, muur, sla, weegbreestengels, grof gemalen olienoten, krenten en rozijnen keken ze niet om. Evenmin naar het in melk geweekte wit- of bruinbrood.

Alhoewel het geen katjes zijn om zonder handschoenen aan te pakken, vond ik het toch in hun doen en laten een mooie rustig, parmantig stappende vogel en ik wilde ze heel graag in het leven houden. Ik zette toen vlug een ingezonden stukje in bedoeld maandblaadje, hoe of ik moest handelen en kreeg op een spontane wijze van verschillende eigenaars van deze vogels antwoord. De brieven schrijvers waren van dezelfde mening, dat het pas geïmporteerde vogels waren en dat de vogels met wat geduld mijnerzijds, best het voorgezette zouden leren eten.

Intussen had ik ze in een 3-delige broedkooi gedaan, omdat mijn jonge kanaries in het vluchtje moesten waar de dwergpapegaaien eerst in geweest waren. Ik plaatste het broedblok, in plaats van in de broedkooi toen aan de zijkant. In één gedeelte van de kooi had ik verse wilgentakjes gelegd, omdat dit het materiaal zou zijn waarvan ze eventueel een nest zouden bouwen. Zoals ik al schreef, ze waren erg schuw en zo kwam ik de loods binnen en er was geen vogel meer te zien of ik zag nog net de laatste door het ronde gat in het broedblok schieten. Dit ging ± 2 weken zo, toen ik ze helemaal niet meer zag, maar wel aten zij opeens veel van de zonnepitten en rozebottels, die ik volop kon plukken. Dus dood waren ze niet. Door nieuwsgierigheid gedreven

Ussel

De

opende ik toen van voren het deurtje van het broedblok en gelijk vloog het vrouwtje over mijn hoofd heen de loods en het mannetje de broedkooi in. Tot mijn verbazing lagen zo op de met gaatje voorziene kale bodem, 2 eitjes. Ik heb toen een laagje geknipt hooi op de bodem gelegd en daarop maar weer de eitjes gedaan in afwachting wat het zou worden. Na $\pm$ 3 weken rustig hun gang te hebben laten gaan en niet meer gekeken te hebben, hoorde ik op een morgen toen ik mijn oor tegen het broedkastje hield, verschillend gepiep, waar ik uit opmaakte dat er meer als één jonge vogel moest zijn. Ik kon aan de zonnepitten, rozebottels en rijst, wat ze ook waren gaan eten merken, dat de jongen groeiden, want het etensbakje was steeds vlugger leeg. Na ongeveer 3 weken klopte ik even tegen

het broedblokje en vlogen man en vrouwtje de broedkooi in. Ik opende vlug het deurtje en zag tot mijn blijdschap 5 jonge vogels die reeds in de veertjes waren en er lagen nog 2 niet bevruchte eitjes bij. Na 3 weken vlogen zij in de broedkooi en het bleken toen alle 5 mannetjes te zijn die al heel wat rustiger waren dan hun ouders. Ik heb op deze wijze nog vele jonge vogels gekweekt, maar moest ze door verhuizing weg doen. Ik kan nu bij gebrek aan ruimte alleen kanaries houden, maar het feit dat dit zo'n mooie rustige vogel is en niet zo luidruchtig als de parkieten en agapornissen, vind ik het wel de moeite waard mijn bevinding mede te delen en kan ik ze een eventuele liefhebber gerust aanbevelen. Ook in de huiskamer, maar dan **alleen** in een kooi is het een gezellige vogel.

SIMULANT TYTO

door J. A. Verwey

Hoe hij aanvankelijk ook worstelde en elk uilentrucje te baat nam, om de juist verlaten holte in de scheefgezakte beuk opnieuw binnen te duiken, het lukte niet. Het opstandig tempeest greep hem in de lurven en als een verformfaaide, willoze verentrop blies de blaaskaak de onfortuinlijke uil midden op de verkeersweg.

Hij probeerde zich weer op te trekken, maar het was al te laat. Een doffe klap volgde; de chauffeur van de vrachtwagen stopte.

Hulde aan die vogelvriend. Wie bekommert zich in deze wilde wereld van jazz en sex om een gevallen uil?

Zijn fraai gesluerde kop hing mistroostig opzij. De linker oogkast was lelijk gewond. Ook beide vleugels overwaasd met een warme goudgloed kregen blijkbaar een lelijke knauw. Wijduit hingen zij, slap, zonder enig beweeg. Een houding die zelfs voor een meestersimulant als een kerkuil is, bedenkelijk leek. Althans zo scheen het mij toe, toen hij bij mij werd bezorgd. Nog nooit zag ik een kerkuil zulk een houding aannemen.

Terwijl er met de familie *Tyto-alba* de wonderlijkste situaties zijn te beleven; onder onze uilen zijn geen protsenmakers zoals zij.

Als het in hun kraam te pas komt veinzen zij verlamming of dood. Volwassen vogels, kerngezond, heb ik verrast op hun roesttak waar zij voor de uitgestoken hand steeds verder achterover zakten, om tenslotte als levenloos tegen de grond te slaan en daar roerloos te blijven liggen.

Trekt men zich in zo'n geval terug in een droge sloot of achter enig ander geschikt obstakel, dan ziet men plotseling de uil opwaken. Even kijkt de vogel rond en hup... hij danst op de vleugels en verdwijnt geruisloos.

Die gewonde die ik in mijn hand hield, leek mij te ver heen om nog te simuleren. Kortom na een

verzorging van ruim een week was mijn *Tyto* dusdanig opgemonterd, dat hij weer in vrijheid kon gaan. U ziet hem hier voor het dakvenster. Het is avond; rustig voorjaarsweer en buiten hoor ik slapende mussen zacht sjelpen en rutsen om het beste logiesplekje tussen de klimop.

De uil zwaait met zijn kop bij wijze van groet neem ik aan. Doch voor ik het dakvenster open kan maken, vliegt hij een rondje over de zolder. Dan gluurt hij door de opening van het venster in de avond, wipt een zijte hoger en strekt de vleugels. Hij schimt weg. Als ik later een wandeling maak om de grachten zie ik opeens laag langs een wal een jagende kerkuil.

Kom dan, kom dan roep ik. Maar er gebeurt verder niets. Of zou het mijn *Tyto* niet zijn geweest? Een mens verbeeldt zich graag iets, of niet soms?

ONZE WATERHUISHOUDING

door J. Veenstra.

slot

Badwater

Nog altijd zijn er vogelliefhebbers, die denken, dat het verstrekken van badwater aan hun dieren een grote luxe is. Maar al te vaak zie je in kooien en voliëres, vogels met teentjes waaraan het opgedroogde vuil van weken zit vastgeklonterd. Nog groter is het aantal, dat tijdens de broedtijd, als hun dieren zijn ondergebracht in de broedkooien, in het geheel geen badwater verstrekt. Als je zo'n binnenvolière met een batterij van broedkooien binnenkomt, hoor je het al aan de harde tik, waarmee de vogels op de zitstokken neerkomen.

Laten wij nu met het laatste geval maar beginnen. Voorop staat, dat een vogel in de gelegenheid moet zijn om iedere dag een fris bad te nemen. Ook de broedende pop neemt af en toe een bad en gaat zeker kort vóór dat haar eieren uitkomen nog eens flink baden. Haar vochtige warme veren scheppen, als ze is teruggekomen op het nest, juist dat atmosteertje, waarbij de vliezen binnen de kalkschaal vlot stukbreken.

Als u twaalf poppen in evenveel broedkooien hebt zitten en aan ieder kooitje zal zo'n plastic „buiten-boordbadje" hangen, geeft dat iedere dag inderdaad heel wat werk. U zult iedere dag moeten controleren of het badwater gebruikt is en het dan verversen. Ook als het niet gebruikt is voor een bad, is er vaak uit gedronken en is het niet geheel rein meer. Een kanarie gebruikt het badwater bij voorkeur niet voor een tweede keer, maar drinkt er na gebaad te hebben rustig van, ook al staat er fris drinkwater in de buurt. Sommige vogelliefhebbers hebben een beperkt aantal badjes en gebruiken één badje wisselend voor meer dan één broedkooi. De vogels schijnen daaraan te gewennen, maar zelf geef ik de voorkeur aan één badje per broedkooi, zodat er rust heerst in de omgeving van de broedende pop en het kleine territoortje, waarin dit belangrijkste proces van onze sport zich jaarlijks afspeelt, zo weinig mogelijk wijzigingen ondergaat.

De buitenvolière levert geen al te grote moeilijkheden op. Een ondiepe schaal met vers water, liefst op een kleine verhoging en u bent klaar. Ik zou een stenen schaal willen aanbevelen, omdat het water daarin 's zomers langer koel blijft. Vooral poreuze schalen houden het water langer koel, doordat de verdamping via de poriën, warmte aan het water onttrekt.

Een enkele keer kom ik in een volière, waarin een oude aanrechtbak als bad dienst doet. De vogels zwemmen daar min of meer in, al slaande met de vleugels, daar ze hun pootjes niet op de

bodem kunnen krijgen. Het water is soms groen van de alg. Een teken, dat de eigenaar waarschijnlijk denkt, dat zo'n grote hoeveelheid praktisch niet verversed hoeft te worden.

Als u in de gelegenheid bent, doordat u 's middags thuis komt eten, en vooral als u in de nazomer een volière vol jonge vogels hebt, neem dan vooral de moeite het badwater even te verversen of vraag anders een van uw huisgenoten dit te doen.

De binnenvolière; de vogelkamer of -zolder geeft méér problemen. Badende en zich uitschuddende vogels kunnen de bodemlaag erg nat en vies maken. Zelf heb ik daarvoor de volgende oplossing gevonden. Op de houten vloer heb ik eerst een plateau gelegd van sterk waterabsorberende bakstenen. Dat kunnen zand- kalk- of b.v. ovenstenen zijn. Dit grondplateau is ongeveer 80 cm bij 80 cm. Hierop heb ik in het midden nog weer een verhoging gemaakt van vier stenen, zo dat in het midden daarvan een holte is uitgespaard. Daarop staat de platte stenen schaal met badwater, dat vooral 's zomers, als er zo'n vijftig vogels in de volière rondvliegen, zeker driemaal daags verversed wordt. Mijn zandbodem blijft kurkdroog, de stenen waarop en waartussen het wegspattende water valt, absorberen het volkomen en verdampen het weer in korte tijd, wat de vochtigheidsgraad in mijn volière ten goede komt. Af en toe haal ik het plateau uit elkaar en geef ik de stenen een grondige schoonmaakbeurt. Een bijkomend voordeel is, dat de nagels op de ruwe stenen voldoende afslijten, zodat die nare nagelknipperij achterwege kan blijven. 's Winters baden de vogels veel minder dan 's zomers. Er wordt soms aangeraden, de vogels kort voor het slapen, geen gelegenheid tot baden meer te geven. De verdamping tijdens het stilzitten gedurende de slaap in de nacht zou te veel afkoeling geven. Met mijn kanaries heb ik daarvan nooit een probleem gemaakt. Er staat altijd badwater. Op koude vriesdagen, als er bloemen op de ruiten staan, nemen de vogels geen bad; maar zodra de zon zo fel gaat schijnen, dat de bloemen smelten en de temperatuur oploopt, zijn mijn kanaries weer van de partij. Met nog niet geacclimatiseerde tropische vogels, moet men natuurlijk de nodige voorzorg nemen. Eigenlijk moet men van iedere tropische vogel weten, uit welk land hij afkomstig is en hoe de klimaatomstandigheden daar zijn. Veel van de geïmporteerde vogels gaan te gronde aan de gevolgen van goedbedoelde onkunde. Een vogel, die iedere dag zijn bad kan nemen, zal zeker in betere conditie raken.

Als badwater gebruik ik uitsluitend regenwater. Het leidingwater, dat onze kraan levert is sterk kalkhoudend. Als mijn vrouw de kamerplanten water geeft en ze morst eens een beetje op de zwarte tegels van de vensterbank, dan blijven daarop moeilijk te verwijderen witte kalkkringetjes achter, als het water verdampt is. Hetzelfde doet zich voor op de bladeren van grote planten, die hun wekelijkse beurt onder de douche gehad hebben. Dit heeft mij aan het denken gezet en ik heb me afgevraagd: „Is het eigenlijk niet vanzelfsprekend, dat er op de veren van mijn vogels, nadat ze gebaad hebben in leidingwater en nadat, wat ze niet hebben kunnen afschudden verdampt is, een dun laagje kalk achterblijft? Zou dat de helderheid, de warmte van hun kleur wel

ten goede komen?” Als ik de dikke laag ketelsteen in onze elektrische snelkoker zie, vrees ik het ergste.

En daarom, voor mijn vogels regenwater als badwater. Het kan op de tentoonstelling een punt schelen.

Weet u, dat u in uw tuin, maar ook in uw buiten-volière het kijkglas van een oud televisietoestel prachtig als bad kunt gebruiken? U legt er een steen midden in. Doordat het licht door het water — en het glas heen kan schijnen, blijft het gras er onder mooi groen en dat geeft een aardig effect, vooral als u het gras er omheen iets langer laat blijven. Een handelaar in tweedehands toestellen levert u gratis zo'n kijkglas en u zult er veel plezier aan beleven.

M. de Jong

Iedere vogel eet zoals hij gebekt is

deel 3

De snavel van de meeste vogels, die hun voedsel uit de grond halen — als voorbeeld noem ik hier de watersnip — is zeer lang en met een onnoemelijk aantal zenuwen doortrokken. Daarom is hij bijzonder geschikt om diep in de modder gestoken te worden. De geringste beweging van welk levend wezentje dan ook, wordt vanuit de tastzintuigen onmiddellijk naar de hersenen „getelegrafeerd”. De lange snab is erg buigzaam; de punt van de bovensnavel kan omhoog worden bewogen, zodat de vogel zelfs in de grond over een praktisch vangapparaat beschikt. Zeer opvallend is de plaats van de ogen: deze staan namelijk hoger dan bij de meeste andere vogels. Hierdoor kan een snip, met de snavel in de grond, toch nog goed om zich heen kijken om eventueel dreigend gevaar bijtijds op te merken.

De reiger met zijn lange, op een spies gelijkende snavel, zoekt zijn prooi meestal aan de waterkant. Behoedzaam waadt hij rond of staat roerloos, spiedend in het ondiepe water naar een mogelijke maagvulling. Ziet hij iets van zijn gading, dan brengt hij de lange hals in een s-bocht, om deze even later als het bekende „duveltje uit het doosje” naar voren te laten schieten. Slechts even is de kop onder water geweest en als deze weer zichtbaar wordt spartelt er doorgaans de een of andere waterbewoner in de lange snab. Dan volgen enige krampachtige slikbewegingen met rukkende schokken en langzaam glijdt de vis naar het donkere binnenste. Toch bekopen de reigers het wel eens met de

dood, want soms gebeurt het dat een flinke paling letterlijk wordt gespiest! Vindt de harpoenering plaats op een ongelukkige plek — bij voor-

watersnip

beeld door de kop — dan kronkelt de aal zich rond de bezemsteelnek en wurgt op die manier de visser. De wurger is dan zelf eveneens ten dode opgeschreven. Wist u dat reigers ook mollen en kleine vogeltjes nuttigen als zij die kunnen bemachtigen. In Engeland zag men de afgelopen zomer een reiger boven een klein watervalletje van circa 60 cm hoogte staan met wijdgeopende snab, die ter hoogte van het naar beneden vallende water werd gehouden. Wat bleek namelijk? In de plas aan de voet van het watervalletje zwommen tientallen kleine vissen, die probeerden stroomopwaarts te zwemmen door een flinke sprong te nemen, ongeveer op de manier als zalmen plegen te doen. De reiger bewoog zich niet, maar af en toe sprong zo'n visje precies in de snavel, waarop de vogel het doorslikte, even rustte en dan weer plaats nam. Hij bewoog de snab niet heen en weer; hij had alleen een „afwachterende houding“ aangenomen!

Een andere visser is vriends ijsvogel. Hij zit graag op een horizontale tak of andere uitkijkpost boven het heldere water van beken, kanalen, brede sloten, visvijvers en dergelijke. Doodstil zit hij naar beneden te koekeloeren. Slechts af en toe draait hij het kopje met de enorme snavel even naar links en naar rechts, maar dan begint het getuur opnieuw. Actief want onder water is heel even een flitsende schittering. Als een meteor duikt het „flonkerend juweel“ bliksemsnel loodrecht naar beneden en is in een ommezien weer boven. De hele duik heeft nauwelijks een seconde geduurd, maar de prooi heeft hij te pakken! Deze bestaat voornamelijk uit visjes, hoewel hij ook wel stootduikt naar waterinsekten, kikkervisjes, slakken en kleine kikkers. Hij houdt er ook nog een andere manier op na en wel zoals de visdief pleegt te doen: wiekelend een tijdje stilstaan in de lucht en dan ineens als een kei naar beneden. Met de buit in de snavel vliegt hij terug naar de uitkijkpost om daar het gevangene lekker te verorberen. Is het een vis dan keert hij deze zo, dat de kop het eerst naar binnen glijdt. Soms is het prooidier dermate groot, dat de staartvin nog uit de snab steekt, terwijl de kop reeds wordt verteerd. Zodra er ruimte is, schuift de rest de maag in.

Eenden hebben een soort zeefsnavel, een breed, plat geheel met ribbels aan de zijanten, waarmee het voedsel uit het water of uit de modder wordt gezift.

Wij onderscheiden twee groepen: de oppervlakte- of grondeleenden en de duikeenden. De eerste zoeken hun kostje aan de oppervlakte of op zeer geringe diepte, dat ze, terwijl ze grondekend „op hun kop staan“, kunnen bereiken.

Duikeenden daarentegen gaan niet zelden naar vrij grote diepten. Er zijn exemplaren gevangen op een diepte van 24 tot 30 meter! Deze duikers hebben aan de achterteen een vrij breed vliezig aanhangsel, dat bij de grondeleenden ten emale ontbreekt. Dit vlies doet dienst als peddel

Blauwe reiger op het ijs

om de eigenaars naar lagere regionen te roeien. Prof. dr. L. Tinbergen geeft in zijn bijzonder leerzame boekje „Vogels in hun domein“ een beschrijving hoe een toppereend — een duikeend — zijn eten opscharrelt. Hij schrijft onder meer: „Een topper die gaat duiken, begint met zijn veren plat tegen het lichaam te leggen. Daarna spreidt hij zijn staart iets uit. Plotseling wordt de kop onder water gestoken en haast tegelijkertijd volgt met een sprongetje het lichaam, voortgestuwd door een krachtige ruk van de grote zwempoten. Deze worden in het volgende ogenblik zijdelings boven het lichaam gedraaid; hun zwembewegingen stuwen de eend schuin omlaag. Zonder energieke pootslagen lukt het duiken niet; zo'n eend is veel lichter dan water en wanneer hij zich niet inspannt, schiet hij als een kurk naar de oppervlakte. Het aanleggen van de veren vóór het duiken heeft dan ook stellig de betekenis, dat er lucht uit het verendek geperst wordt. Het soortelijk gewicht van de eend wordt daardoor als geheel groter, de opwaartse druk in het water minder hevig en de krachtsinspanning om beneden te komen hoeft niet zo aanzienlijk te zijn.

Dat het onderduiken veel inspanning kost, is ook te zien aan verzwakte vogels. Zij kunnen de eerste sprong niet krachtig genoeg maken, worden omhoog gedrukt en zetten met hun zwempoten tegen de lucht in plaats van tegen het water af. Dit lukt natuurlijk niet en zo blijft het met hun duiken bij een reeks mislukkende pogingen. Zulke verzwakte dieren gaan snel bergaf: uit voedsel

gebrek zijn zwak geworden zijn zij zwak geworden en van zwakte kunnen zij het voedsel niet meer bereiken.

Maar wij keren terug tot onze gezonde duikende vogel. Met krachtige pootslagen begeeft deze zich omlaag. De lichaamsas wijst in de zwemrichting; de hals is gestrekt en de vleugels blijven stijf gevouwen in de draagveren. Heeft hij de bodem bereikt, dan gaat hij deze langs zigzaglijnen afzoeken. Zijn houding is dezelfde als bij het omlaag zwemmen. Zijn snelheid is groot, zelfs vele malen groter dan bij het zwemmen aan de oppervlakte. Het eigenlijke zoekwerk geschiedt nu met de snavel. Al „slobberend” doorploegt deze het bovenste laagje van het zand. De eendesnavel is namelijk evenals die van de steltlopers heel gevoelig. De betekenis van het slobberen is dan ook stillig, dat de vogel de eetbaarheid van allerlei voorwerpen die hij op de bodem ontmoet op de proef stelt. Ontdekt hij iets van zijn gading, dan stopt hij en zoekt de plaats zorgvuldig af; anders graast hij door. Eindelijk heeft hij iets gevonden. Nu houdt hij op met zijn roeibewegingen. Met de prooi in de snavel komt hij even later boven, zonder er „een poot voor uit te steken” want zijn lichtheid drijft hem omhoog. Een paar flinke slikbewegingen volgen en de buit is binnen.”

Ook ganzen hebben een zeefsnavel, maar hun ondersneb is steviger en van harde randen voorzien, hetgeen de vogels uitstekend van pas

komt. Ganzen zijn namelijk bij lange na niet zo aan water gebonden als de eenden. Hoewel ook waterdierpjes worden genuttigd, is het voedsel toch voornamelijk plantaardig. Dikwijls kan men op de weilanden, kwelders en schorren zien „grazen”, waarbij het gras — of wat het zijn mag — met korte krachtige rukjes wordt afgescheurd. Maar ook vruchten en zaden zijn allerminst veilig voor ze.

Hoewel zwanen ook waterdierpjes niet versmaden, is hun hoofdvoedsel toch evenals van de ganzen grotendeels plantaardig. De individuen die zich geregeld ophouden aan de randen van het IJsselmeer, zoeken daar de ondiepe plekken op en graven met hun stevige „platvoeten” grote kuilen in de bodem. De wanden van deze putten tasten ze af met de snavel, op zoek naar de voedselrijke wortelstokken en -knollen van diverse planten. Met hun lange giraffenek kunnen ze gemakkelijk de bodem bereiken en als het moet gaan ze op eendemanier al grondelend „op hun kop staan”. Duiken in de eigenlijke zin van het woord is er echter niet bij.

Meesters in het duiken daarentegen zijn de aalscholvers. Onder water kunnen zij een flinke snelheid ontwikkelen en tijdens de achtervolging van een prooidier — doorgaans een vis — bewegen de poten zich tegelijk voor en achteruit. Ze kunnen geruime tijd onder water blijven en zodoende is het mogelijk dat zij naar grote diepte gaan. Ze deinzen er niet voor terug om naar een diepte van dertig tot veertig meter te „roeien” om paling of schol van de bodem te bemachtigen.

Aalscholvers duiken niet vanuit de lucht maar vanaf het wateroppervlak schieten ze naar beneden. Dit in tegenstelling tot de jan-van-gents en andere rotspelikanen, die wel stootduiken vanuit hoger sferen. Hun snelheid onder water is soms dermate groot, dat een bellenbaan de weg wijst waar de „visser” zich beweegt.

Maar nog betere onderwaterzwemmers zijn de pinguïns, die zich echter voortbewegen met behulp van de vleugels, de zogenaamde „flippers”. Zij gebruiken de poten hoogstens als roer en men dan kan ook stellen, dat de pinguïns hun element hebben verwisseld: Zij vliegen wel degelijk, echter niet in de lucht maar . . . in het water.

(Wordt vervolgd)

Aalscholver

Een stukje geschiedenis van de waterslager

M. van Woezik.

In onze lange loopbaan als liefhebber en kweker van waterslagers, hebben wij de opkomst en de groei van deze tak van zangkanariesport op de voet kunnen volgen en het is misschien interessant voor de liefhebber van thans om enig inzicht te krijgen in de problemen, die aan de vorming van onze tegenwoordige waterslager zijn voorafgegaan.

Als de dag van gisteren herinner ik mij nog, dat op een kampioententoonstelling in Den Haag, ik meen in 1928, een belgische kweker van waterslagers n.l. Dhr. Mechels uit Antwerpen, een achttal waterslagers had ingezonden, met het doel propaganda te maken voor zijn vogels.

Zij waren opgesteld in een zangkastje en afgedekt met een gordijntje, zodat deze vogels ongestoord hun lied ten gehore brachten. Voor dat kastje was grote belangstelling van zangkwekers, die voordien nooit anders dan harzerzang hadden gehoord.

Het waren voor die tijd vrij goede vogels met veel watertoeren in hun lied, maar het bezwaar dat enkele harzerkwekers maakten was, dat de vogels niet bepaald diep waren van toon. Anderen echter waren enthousiast over de zo geheel andere zang, waarin zij toeren van de nachtegaal herkenden. Zij namen het voor lief dat de zang wat lichter was dan de zang van de harzer en legden het accent op het karakter van het lied dat hen dermate aansprak, dat zij in het bezit van deze vogels wilden komen, Dhr. Mechels deed derhalve goede zaken.

Hier in de stad woonde een zekere de Graaf, die buiten ons weten reeds enkele jaren in het bezit was van waterslagers. Toen wij de vogels van Dhr. de Graaf hoorden, beseften wij pas dat de vogels van Mechels, waar wij zo enthousiast over waren, toch niet de kwaliteit hadden die echte waterslagers moesten hebben n.l. vogels met zuivere nachtegaaltoeren, zonder gedeelten uit het lied van de harzer, die bij de vogels van Mechels nog duidelijk waarneembaar waren. De vogels van de Graaf waren voor ons het prototype van de echte waterslager.

Dit prototype heeft ons steeds geïnspireerd bij onze keuringen en bij onze teelt.

Aangezien er in Nederland sedert 1926 maar een keurmeester was die waterslagers op punten kon beoefden n.l. Dhr. Zandvliet, kwam er van een goed georganiseerde opbouw van het lied niet veel terecht.

Tussen de over het gehele land verspreide kwekers was bijna geen contact en het gevolg was, dat vele kwekers, zonder voldoende zangkennis en ervaring, gingen kruisen met harzers, zodat het prototype waarover wij spraken, grotendeels

verloren ging.

Ook in België werd het kruisen met harzers veelvuldig bedreven, waardoor de nateelt van aangekochte vogels meer een harzerlied dan een waterslagerlied zongen.

Nadat in 1935 twee keurmeesters n.l. ondergetekende en wijlen Dhr. Gerrits slaagden op een door de nationale Bond van België gehouden examen en deze op hun beurt weer andere keurmeesters hadden opgeleid, kwam er lijn in de veredeling van de waterslager. Er werd een nieuw keursysteem opgesteld, aan de hand waarvan harzertoeren in het lied konden worden bestreden en waardoor het prototype van Dhr. de Graaf weer naar voren kwam.

Er werd geschaafd aan fouten en we zagen de waterslager steeds in kwaliteit verbeteren.

In België was de waterslager inmiddels gemeengoed geworden en mede door contacten met Belgische keurmeesters en kwekers, konden wij onze kennis en ervaring met de waterslagers steeds vergroten. Daardoor geraakten wij in staat de goede en minder goede vogels voor de kweek te onderscheiden. Wij kwamen tot de conclusie dat alle inbreng van harzerbloed funest is voor de waterslager, aangezien de harzer, als zijnde ouder in cultuur, in de nateelt steeds gaat overheersen. De waterslag gaat vervlakken en lange holrollen en ander vervlakte toeren gaan steeds meer de overhand nemen, waardoor het karakteristieke van het nachtegaallied uiteindelijk geheel verdwijnt.

Steeds meer zagen we de waterslager op onze tentoonstellingen verschijnen. Een en ander ging echter niet zonder moeilijkheden. De harzerkwekers waren er niet van gediend dat die slagvogels tussen hun mooie zangers werden opgesteld. Zij meenden dat het lied van hun harzers tijdens de tentoonstellingsdagen zodanig zou worden beïnvloed door de geslagen zang van de waterslagers, dat zij vreesden daarvan voor hun ras foutieve toeren te zullen overhouden. Door het nemen van proeven waren wij echter al gauw overtuigd, dat het samenzijn van beide rassen gedurende de tentoonstellingsdagen, geen enkele invloed had op het lied van de harzer, noch op het lied van de waterslager.

Door steeds weer het resultaat van onze proeven aan de harzerliefhebbers mede te delen, hebben zij er uiteindelijk in berust om beide rassen in een lokaal op te stellen.

Het was in hoofdzaak de vereniging Luscinia in Den Haag, die dit opstellen van beide rassen in een lokaal doorvoerde.

Na enkele jaren was dit probleem naar ieders tevredenheid geheel opgelost.

De liefhebberij voor waterslagers groeide gestaag en we zagen het verschijnsel, dat op sommige plaatsen en in enkele gebieden in ons land, de harzers zo goed als geheel werden verdrongen door de waterslagers, terwijl in andere gebieden de harzer bleef domineren.

Ook thans nog zijn er grote plaatselijke verenigingen waar uitsluitend waterslagers op hun tentoonstelling worden ingezonden, terwijl er ook verenigingen zijn, waar alleen harzers te zien zijn.

Uit een en ander blijkt, dat beide rassen bestaansrecht hebben in de liefhebberij voor kanariezing, maar ook, dat beide rassen broederlijk samen kunnen worden opgesteld op onze tentoonstellingen waardoor de bezoeker een keuze kan maken in het lied van zijn smaak. De liefhebberij voor waterslagers heeft zich tot nu toe in opgaande lijn ontwikkeld en wat hoofdzaak is, de vogels worden nog steeds mooier in zang.

Wij horen op onze keuringen steeds minder de hoge en scherpe tonen die vroeger aanleiding konden zijn dat sommige zangliefhebbers de

waterslager, ondanks zijn mooie toeren, niet konden accepteren. We zijn thans in een stadium, dat we van de waterslager mogen eisen dat de zang: 1e diep en vol is, 2e zonder storende fouten, 3e zonder harzertoeren, 4e dat mooie klokkende en rollende waterslag het hoofdbestanddeel van het lied vormen.

Hiermede benaderen wij dan het ideaal, waar we zo vele jaren naar, hebben gestreefd.

Dat dit alles, gezien de voor dit doel nog vrij korte periode van vorming, met veel inspanning van kwekers en keurmeesters is bereikt, sterkt ons in de overtuiging dat de waterslager zijn plaats onder de zangkanaries voorgoed heeft ingenomen en dat zijn lied, ook voor de meest verwende zangliefhebber een lust zal zijn voor het gehoor.

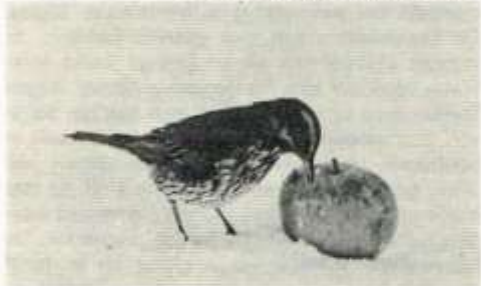
GASTEN UIT HET HOGE NOORDEN

door I. A. Verwey

Even snoepen

De koperwiek is aan de beurt

Even uitblazen

Voordat freule Lente met allerlei voorjaarsbloeiërs haar intocht houdt, kan er nog van alles gebeuren. Het kan vriezen het kan dooien; met alle gevolgen van dien.

Zolang evenwel de Koperwiek (*Turdus musicus*) die vogel waar muziek inzit en de Kramsvogel (*Turdus pilaris*) met zijn leiblauwe stuit nog niet aan hun geheime trek zijn begonnen, kan het hier nog lelijk winteren op aarde. Zolang zorgen wij dat er op „tafel” met een sneeuw wit kleed gedekt, appels zijn geserveerd.

Alle lijsterachtigen zijn gek op die vruchten; zelfs de honkvaste merel laat zich niet onbetuigd. Maar het is gemakkelijk om te zien, hoe zij onderling elkaar geen pik in het appelvlees gunnen.

Op dat punt blijkt lijsters niets menselijks vreemd te zijn; naïjverig. . . bij de lijsters afl

De kramsvogel heeft net getafeld en zit nou uit te blazen in de sering. Een kans voor de zwarte merelman om een hapje te snoepen. Maar hij heeft het hart in zijn zwarte lijf niet om te blijven eten als de koperwiek om de hoek van de tuin komt kijken. Die moet op zijn beurt onmiddellijk het veld ruimen wanneer de kramsvogel weer trek krijgt. Pardoës stuift hij dan iedere vogel die naast de appel zit op zijn huid en hij schranst weer verder.

Sneeuw klokjes kijken al boven de harde grond of het lente wordt. Maar zolang die gasten uit Siberië hier nog toeven is er nog van alles mogelijk in de levende natuur.

Wij gaan echter weer de goede kant op; het licht wast bij elke nieuwe morgen. De plasregens gaan over, sneeuw klokjes worden gezien in het land; straks is het toere. . . toere. . van de tortel weer te beluisteren in veld en bos. Zonnig spoor vrienden!

Fluitlijster

DE CHINESE SPOTLIJSTER

De chinese spotlijster is een vogel waarover nog maar heel weinig in „Onze Vogels“ heeft gestaan. Daarom lijkt het me wel leuk om over deze vogel eens iets te schrijven.

Hoofdkleur is bruin-rood, heeft om het oog witte ringen welke in een streep naar de rug doorlopen. Het onderlichaam is lichter van kleur, poten beekkleurig en de snavel geelachtig. De naam zegt het al, zij zijn afkomstig uit China waar zij vooral in bergachtige streken voorkomen. Hij is iets groter dan onze zanglijster. Hij scharrelt zijn kostje hoofdzakelijk op de grond bij elkaar en het bestaat uit verschillende soorten insecten, wormen en een enkel zaadje. Ook een jong vogeltje versmaadt hij niet. Zijn zang is geweldig mooi en het is fascinerend deze te horen. In het imiteren is hij een kei en vaak kon ik in zijn lied de spreeuwen op het dak, de mussen, de merel, die dank zij zijn lamme vlerk ook bij ons kooivogel was geworden, en de kat beluisteren. Helaas worden er maar weinig goede zangers ingevoerd. De meest goede zangers zitten in chinese kooien. Aldaar worden ze vaak voor de zang gehouden maar ook fokt men ze op om als vechtvogel te dienen. Als je een dergelijke vogel treft ben je trouwens aardig de klos. Bij kleinere vogels is hij niet te houden en wilt u hem toch in een gezelschapsvolière laten, dan moeten zijn medebewoners wel tegen een stootje kunnen,

zoals spreeuwen, gaaien, merels etc.. Apart met een popje in een ruime volière welke dicht begroeid moet zijn, geeft mogelijk wel een kans om met deze vogels te kweken. Hun nest wordt gemaakt van gedroogd gras, bladeren en takjes. De binnenkant wordt met veertjes bekleed. Er worden meestal vier eieren gelegd welke lichtblauw van kleur zijn. Na ongeveer dertien dagen komen deze uit en dan staat men aan het begin van een moeilijke periode. Het voer bestaat in hoofdzaak uit insecten. De eerste dagen wat „klein goed“ dat zij als echte lijsters uit de met bladeren bedekte grond pikken. De vogels worden echter groter en de zorgen zwaarder. De hoeveelheid voedsel wordt groter en er moet dan ook heel wat gevangen worden. Naast insecten behoren verse mierenieren, maden en klein gesneden vers vlees tot het menu. Ook universeelvoer en veel fruit mag niet ontbreken. Als zangvogel, alleen in een kooi, is hij ook wel te houden. De grootte van de kooi moet dan wel minstens 1,00 x 0,50 x 0,50 m zijn. Het is wel zaak dat deze kooi dagelijks wordt schoongemaakt, want zoals u al aan de voedsellijst heeft kunnen zien, verorbert hij vlees, veel fruit etc. en de ontlasting ligt er dan niet om. Wanneer u de kans heeft om deze vogel te bemachtigen, moet u het echt doen. U kunt er zeer veel plezier aan beleven.

DE EDELZANGER

Ieder jaar zijn er weer velen die zich verdiepen in het houden, verzorgen en kweken van tropische volièrevogels.

Het zijn niet alleen de jongeren die een begin met deze liefhebberij maken, doch dikwijls zijn het diegenen die naast hun dagelijkse werkzaamheden een ontspanning hierin zoeken of een bezigheid willen hebben na hun 65-jarige leeftijd.

Daarnaast hebben we nog de katagorie die er een ruime bijverdienste in willen zien. Deze laatsten beginnen echter niet met die soorten waar ze eigenlijk de ervaring mee op hadden moeten doen en het kweken naar kwantiteit is behalve ervaring ook nog een gevoelskwestie die door liefhebberij wordt aangekweekt.

Maar het zal dan ook duidelijk zijn dat deze beschrijving over het EDELZANGERTJE niet voor hen bestemd is, doch voor hen die de liefhebberij gaan beginnen of nog niet zolang hiermede bezig zijn.

Naast de vele Afrikaanse soorten, waarmee de meeste liefhebbers meestal beginnen, omdat deze soorten kleurig zijn en niet duur in aanschaf zou dit qua kleur onaanzienlijke vogeltje eigenlijk niet mogen ontbreken en in vele volières te zien moeten zijn. Daar dit echter niet het geval is mogen we aannemen dat dit vogeltje bij vele begin-

nende liefhebbers nog weinig bekendheid geniet.

Niet alleen bij de beginnende liefhebbers is deze onbekend en U zult het misschien moeilijk kunnen geloven, maar ik krijg regelmatig aanloop voor mijn grotere parkieten en prachtvinken en velen van hen zien dan dit onooglijk, volledig grijs gekleurde uit West-Afrika afkomstig vogeltje zitten en dan moet ik op hun vraag altijd weer antwoorden „dit is nu het Edelzangertje“, een vogeltje dat gehouden wordt niet zo zeer voor een directe kweek, maar om zijn heldere en zuivere zang dat nagenoeg de gehele dag te horen is.

Wilt U het ook eens met dit 10 cm. grootte Afrikaantje proberen, dan moet U er wel rekening mee houden dat U veelal een pas geïmporteerde vogel aanschaf die geacclimatiseerd dient te worden.

Wanneer U hem in de voorzomer aanschaf en daarnaast nog beschikt over een nachtverblijf zal dit geen probleem scheppen. Is dit echter niet het geval dan zult U v.w.b. kou en vochtigheid op moeten passen. Overigens moet deze bezorgdheid niet overdreven worden want hij is gemakkelijk van aard en de verzorging vergt niets meer dan andere uit Afrika afkomstige vogels.

Bij de aanschaffing moet men wel bedingen, dat men kan ruilen wanneer de twee gekochte vogels geen paartje blijkt te zijn, aangezien het onderscheid tussen de geslachten bijzonder moeilijk te zien is. Men kan er nagenoeg zeker van zijn een paartje te bezitten wanneer na een week of twee een der beiden zingt. De ander kan altijd nog een man blijken te zijn maar de kans is gering.

Mocht het echter een man blijken te zijn, dan is nog niets verloren, wanneer men bedenkt dat velen graag een man willen hebben enkel en alleen voor de zang en die mensen zitten veelal met een popje.

Naast de gewone grijze- of grauwe Edelzanger kennen we ook nog de GEELSTUIT-EDELZANGER die zich kenmerkt door zijn gele stuit en is iets groter, nl. 11-12 cm.

Ook bij deze is het geslachtsverschil niet duidelijk waar te nemen.

Wil men eens overgaan tot het kweken met deze vogeltjes, dan zal dit weinig bezwaren opleveren, zeker wanneer dit in een volière geschiedt. Zij bouwen een prachtig uitgehold nestje, zowel in een struik, een opgehangen heidebezem als in een open nestkastje.

Het is vnl. het vrouwtje dat zich bezig houdt met de nestbouw en het mannetje zal dit stimuleren door de gehele dag zijn arbeidsvitaminen te laten horen.

zie vervolg op pagina 361

DE GRASPARKIET VAN A TOT Z

door J. J. Hordijk

DEEL 2

De ontwikkeling van de grasparkietensport

In 1957 brak in Nederland de tweede periode aan van de ontwikkeling van de grasparkietensport.

Deze periode heeft thans een ongekennde hoogte bereikt. Laten we eens zien, hoe deze tijd zich ontwikkeld heeft. Het is begonnen bij de heer Korver, welke in 1957 een koppel grijsvleugels kocht bij de heer Dijkman.

De zoon van de heer Korver, die kapitein was op een coaster, zag de nieuwe aankoop en merkte terloops op, dat hij in Engeland wel mooiere vogels had gezien.

„Nou, dan moest je er maar eens een paar meebrengen,” was het antwoord van Korver sr.

Heer Korver jr. bracht uit een winkel drie vogels mee voor fl. 100. = totaal.

Daar hij een leek was op het gebied van grasparakiets, had hij niet gelet op het geslacht van de vogels, zodat bij aankomst bleek, dat hij drie mannen gekocht had.

De volgende reis kwamen er drie poppen mee in de kleuren grijs, blauw en groen.

De eerste vogels waren geen topvogels, maar dat zou spoedig veranderen.

Tijdens één der volgende reizen op Engeland maakte Korver jr. kennis met Mr. Taylor, welke hem toen in contact bracht met Mr. Jack Burman.

Burman was een champion-breeder, die zich gespecialiseerd had in de kleuren grijs en grijs-groen.

Van deze kweker werden eind 1957 twee stel prima vogels geïmporteerd, te weten één stel grijsgroene en één stel grijze vogels.

Met deze vogels bouwde de heer Korver een stam op, welke na een paar jaar geweldige successen boekte.

In 1961 werden in Apeldoorn alle prijzen in de wacht gesleept, geen enkele andere inzender

kwam aan de prijzenpot. In Nijmegen generaal kampioen en stammenkampioen op de bondsshow met een inzending van 1700 vogels!

Verder in Dmuiden kampioen met een lichtgroene man met 93 punten. Hiernaast werden op vele grote shows grote successen geboekt.

Bij deze vogels viel het meest het formaat op en de spots, welke aanmerkelijk beter waren dan de voor die tijd normaal geldende vogels.

De koppen waren niet zo goed, zoals we ze nu kennen, maar ook in die dagen staken zij vër uit boven de kwaliteit van de koppen, welke de vogels hier in Nederland hadden.

Natuurlijk zouden deze vogels nu niet meer aan de top komen, daar er in de latere jaren steeds betere vogels werden geïmporteerd.

De volgende stap werd gezet door het driemanschap Verbeem, Dijkman en Houtenbos.

Dit driemanschap had zich ten doel gesteld een zwarte grasparakiet te kweken.

Er was hiertoe een schema van vijf jaar ontworpen. Het zwart werd gezocht in de donkerfactoren van grijs. Dit gelukte echter niet, hetgeen men zich al zeer snel realiseerde.

Toen ging het driemanschap zich toeleggen op de postuurkweek via de eerste aankopen bij de heer Korver.

De heer Houtenbos verliet het driemanschap, waarna de vroegere kanariekwaker, de heer Verbeem met de heer Dijkman het welbekende en succesrijke partnership vormde.

De vogels van dit partnership, welke alleen gekweekt werden uit Engelse importvogels, hebben veel bijgedragen tot de verbetering van het niveau van de grasparakietsport in Nederland.

Zij importeerden de eerste vogels van de in die dagen zèer bekende Engelse topkweker Mr. T. North.

Van de nakweek van deze vogels werd door

een Nederlandse kweker een stam opgezet, welke nu nog met veel succes wordt geshowd op de diverse grote shows.

Het partnership Verbeem-Dijkman importeerde later van verschillende Engelse topkwekers, zoals Watmough, Barlass, Holland, Mrs. Kirby Mason etc.

Ook andere kwekers importeerden, zoals de heren Vreijns, v.d. Hoek, de Smet en nog enkele kleinere kwekers.

Het importeren uit Engeland was een nogal risikante zaak, wanneer men zelf geen bezoek aan de Engelse kweker kon brengen.

Men diende eerst geld over te maken, waarna de vogels werden toegestuurd.

Lang niet altijd voldeden de vogels aan de gestelde verwachtingen.

Terugzenden, wanneer de vogels tegen vielen, was onmogelijk daar er een invoerverbod voor papegaai-achtigen was in Engeland.

Hierdoor was het meestal een kwestie van blindelings vertrouwen in wat er werd overgestuurd.

Ook de prijzen, welke men in Engeland moest betalen, verschilden aanmerkelijk met de prijzen, die men hier in Nederland gewoon was te betalen.

Zodoende moesten vaak grote financiële risico's genomen worden door de importerende kwekers.

Ook in het keuren van de grasparkiet kwam langzaam verandering. Was de keuring eerst het meest op conditie gebaseerd, langzaam werd overgegaan naar de postuurkeuring.

Eerst werden de grasparkieten gekeurd door tro-

penkeurmeesters, maar later ontstond een voor grasparkieten speciaal-keurmeestersgroep.

Deze keurmeesters mogen geen andere vogels keuren dan grasparkieten.

De eerste grasparkieten-keurmeester was de heer Meereboer, die in 1961 examen deed.

Het was ook de heer Meereboer, die in de beginjaren reeds naar specialisatie streefde.

Een van de tekenen daarvan was de grasparkietenbeurs, door hem georganiseerd op zondag 7 september 1958, waarop alle grasparkietenliefhebbers uitgenodigd werden.

Men bracht 250 grasparkieten in de kooien en besprak de aanwezige vogels.

Veel kwekers en keurmeesters bezochten deze dag in Alphen aan de Rijn.

De volgende speciaal-keurmeester was de heer Beckmann. Zéér veel heeft ook de heer Beckmann bijgedragen tot de ontwikkeling van de grasparkietensport in Nederland.

Zijn artikelen in het bondsblad „Onze Vogels” en zijn twee prima boeken kan ik iedere grasparkietenkweker van harte aanbevelen.

Ook zijn speciale studies van de vederstructuur en type-ontwikkeling heeft voor velen een beter licht op de liefhebberij geworpen en tevens de sport een wetenschappelijk tintje gegeven.

Ook het vraagprogramma werd sterk uitgebreid, zodat men in diverse kleurslagen in kan zenden.

De standaard voor de grasparkieten werd omstreeks 1957 aangepast en de Engelse puntenschaal geheel overgenomen. Hier en daar gingen in Nederland stemmen op om een speciaalclub op te richten.

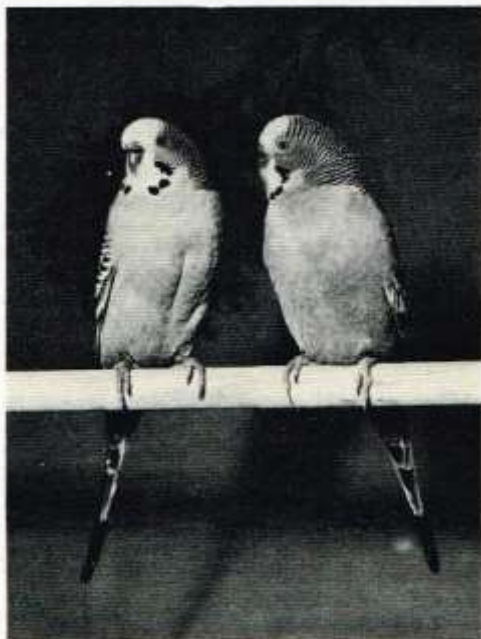
'n Club over geheel Nederland met als doelstelling het bevorderen van de onderlinge contacten van de grasparkietenkwekers, gegevens uitwisselen, een eigen clubblad uitgeven met artikelen over de grasparkiet enz.

In het begin van 1965 werden door de heren de Smet en v.d. Hoek en enkele andere kwekers inleidende besprekingen gevoerd met de bond, om tot een speciaalclub voor de grasparkieten te komen.

Op 2 mei 1965 werden de volgende kwekers uitgenodigd om naar Utrecht te komen voor de oprichting van de speciaalclub voor grasparkieten: heren Achterberg, Beckmann, Bontebal, Bosman, Bogaards, Dijkman, Dijker, Hoek, Hordijk, Kamper, Korver, Meereboer, Muller, Simons, Schreuder, de Smet, Verbeem en Vreijns, alsmede de heren van Liempd en van Pelt als vertegenwoordigers van de bond.

Tijdens de vergadering werd een voorlopig bestuur gekozen dat er als volgt uit zag:

Heer v.d. Hoek	Voorzitter,
Heer Kamper	Penningmeester,
Heer de Smet	Secretaris,
Heer Dijker	2e Secretaris,
Heer Vreijns	Lid.

Veel hebben deze mensen gedaan voor de grasparkieten speciaalclub, die in het begin met veel wantrouwen werd bekeken.

Iedere oprichting van een nieuwe club geeft in het begin echter strubbelingen, welke overwonnen dienen te worden. Vooral het voorgestelde twee-klassensysteem bracht veel pennen in beroering.

Laten kon dit uitgebreid worden tot drie klassen, te weten beginners, gevorderden en kampioenklasse.

Het voordeel van dit systeem was, dat er meer kwekers, van wie men anders nooit vogels op de show zag, nu op de show inzonden.

De opinie van sommige kwekers was dat de speciaalclub niets anders dan een geldkweste zou zijn, hetgeen dan ook openlijk werd gepubliceerd.

Later is gebleken dat de oprichting van deze speciaalclub toch wel degelijk grote voordelen gebracht heeft voor onze grasparkietensport.

De eerste clubshow in 1965 werd ondergebracht bij de bondsshow.

Er werden 266 grasparkieten ingezonden, hetgeen bijna het dubbele was van de inzendingen van voorgaande jaren.

Ook de tijd van het jaar in acht genomen, was deze inzending bijzonder goed.

De meeste kwekers zijn tijdens de bondsshow reeds gestart met de kweek, zodat veel vogels niet ingezonden kunnen worden.

De volgende clubshow werd in 1966 in Amsterdam gehouden. De inzending op deze show overtrof alle verwachtingen: 450 vogels.

Na deze show waren er enkele kwekers, die het Engelse keursysteem hier in Nederland wilden doorvoeren, maar hierop werd veel weerstand ondervonden.

Bij de bestuursverkiezing werd de heer Vreijzen tot voorzitter gekozen, terwijl er een gehele wisseling van het verdere bestuur plaats vond, met

uitzondering van de heer Kamper.

Daarna volgde de derde clubshow, welke gehouden werd in Gendt bij Nijmegen.

Deze show trok zéér veel belangstellenden, zowel uit binnen- als buitenland.

De inzendingen overtroffen wederom alle voorgaande; ruim vijfhonderd vogels werden tentoongesteld.

Later volgden shows met méér dan duizend vogels.

Ook werden in 1967 voor de eerste maal door drie kwekers vogels ingezonden op de nationale tentoonstelling in Londen. De inzenders boekten een succes dat véél groter was dan menigeen verwacht had.

De heer Vreijzen werd eerste in de lutinoklasse, terwijl andere vogels van hem derde en zesde werden.

Ook de heer v.d. Zalm had met een vierde en een zevende plaats een succesvolle inzending.

Beide kwekers showden in een vol bezette champion-class (kampioensklasse).

Zelf zond ik in de intermediate-class in en behaalde daar een zesde plaats.

Na afloop van de show waren de inzenders er van overtuigd, dat de kwaliteits-achterstand op Engeland toch zo groot niet meer was als velen in Nederland verwachtten.

Dit hoofdstuk gaf in het kort de ontwikkeling weer van de grasparkietensport in Nederland.

Ongetwijfeld staan wij thans nog aan het begin van een enorme ontwikkeling, waarvan het voorgaande nog maar een klein gedeelte is.

Tentoonstellingen van méér dan tweeduizend grasparkieten zullen in de toekomst geen zeldzaamheid zijn.

De keursystemen zullen dan aangepast moeten worden, of het aantal keurmeesters zal zich sterk moeten uitbreiden. Dit zijn evenwel problemen voor later.

Verhael van eenige vreemde vogels hier te lande selden gesien

Alles wat op ongezette tijden verscheen, werd door onze voorouders beschouwd als naderend onheil. Dat kon zowel een komeet of een „vreemde vogel“ zijn. Zo werden de pestvogels en kruisbekken alle ondergebracht in de naam **pestvogel**, zijnde een voorbode van pestilenties! Naderhand is de pestvogel een soortnaam geworden, maar in „Jacht-Bedryff“ een handschrift, daterend uit 1633 en waarschijnlijk geschreven door Cornelis Jacobsz. van Heenvliet,

„substituijt houtvester van de graeffelicheyd“, onderhoutvester of substituut-houtvester van Holland en West-Friesland, wordt de kruisbek nog als zodanig betiteld. (Genoemd handschrift is in moderner Nederlands uitgegeven door prof. dr. A.E.H. Swaen.) Hieronder volgt het „Verhael van eenige vreemde vogels hier te lande selden gesien“.

„In het jaer 1627 waeren in Hollandt eenige vogelen wat grooter als een musch, die met troupen van 8. 10. 20. à 30 vlogen, in 't geboomte niet alleen op het platte landt maar oock in de steden(.) Hadden tegens de gewoonte van andere vogelen (welcker sommige de bovenbeck alleen omgebogen is) beijde de boven ende onderbeck krom over malcanderen gebogen seer scharp ende meerder gebogen als eenige roofvogel de boven-beck heeft.

Kruisbek

woone vogel is, ende in het leven van lieden van 80 ende 90 jaeren tweemaal gesien(,) Wierden doen veel gevangen in knippen, daermen de koolmeesen mede vanght. Diergelijke bonte vogelen zijn omtrent het jaer 1631 inde lijsterstricken mede gevangen, daerop de pest tot Leijden ende elders gevolgt is(,)

Ook de geschiedschrijver Commelin zegt in een oude kroniek: „In 1624 was na een langdurigen Noordenwindt een onuyspreeckelycke menigte van vreemt gevogelt (men meynt uyt Noorwegen) hier te lande komen overvliegen. Zij waren ruym soo groot als mossen en men noemde ze, vermits de gedaente van hare nebben: krombekken. Zy wierden in menigten in knippen en aan vogellymstokken gevangen. Oude luyden verhalen van dees slag van vogelen in den jare 1602, toen de groote pestziekte d'overhand nam, mede tevooren hier in 't landt quamen. Ook in 1624 verhief de pest zich in de nazomer, nadat het vreemt gevogelt was komen overvliegen.”

Gezien de naam „krombekken” worden ook hier waarschijnlijk de kruisbekken bedoeld.

Pestvogel

Waren schoon bont van veeren ende meest alle verscheijden van couleur, soo dat selden twee van gelijke vederen gevonden wierden. In het eijnde van deselve somer was in Hollandt een groote pestilentie, ende voornamelijck tot Delft. Ende lieden gedachten als doen dat lange jaeren geleden moenichten van diergelijckke vogelen gesien waeren, ende dat doen mede een grootepestilentie daer op gevolgt was, werden daerover van veele pestvogels genoemd bij gebreck van een ander naam: want een onge-

ROEKENPOOT GEAMPUTEERD

door J. A. Verwey

In de iepentoppen groeit de gezelligheid bij elke nieuwe dag. Zelfs 's nachts wordt het er nooit helemaal rustig. Ook niet als nukkige buien, opgesmukt met sneeuw en hagel verkoeling proberen te brengen.

Fijn zeeft het licht in gouden waas door het kunstig kantwerk van de iepentakken; de twijgen worden steeds voller. De bouwsels van de roeken hangen er tussen als grillig woekerwerk van heksenbezems.

Door heel de wintertijd leek het daar een uitgestorven nederzetting. Er streek wel eens een koppeltje zwarttrokken af in die iepen; zij tuksten om de oude wiegjes heen; zetten een grote bek op tegen brutale mussen die zonder vestigingsvergunning de roekennesten als logies gebruikten, krasten. . kroa. . kwoad. . en vlogen weg. Soms bogen zij sierlijk door hun hielgewricht, strekten de hals en gorgelden tegen elkander. Net of zij hun verbazing of verontwaardiging uitriepen over dat schandaal van die mussen om zonder toestemming en huishuur stiekem onderduikertje te spelen. Het kan ook best zijn dat zij elkaar niet goed begrepen, want er waren vreemdelingen onder hen. Die kwamen helemaal uit Pommeren en waren moeilijk te interviewen. Na enige ogenblikken van verengepronk, gekras en gekrouw roeide heel de troep de ommelanden binnen.

De polder zag op sommige plaatsen bont door azende roeken tussen blanke meeuwen; waarvan vele reeds hun vóórjaars chocoladekleurig kalotje droegen. De roeken wandelden schommelend mee en wisten menig wormpje te pikken, dat onder de trippelende slofjes van de meeuwen uit de weke grond opkronkelde. Trokken de meeuwen op, als een blanke wolk voortwuiwend, de roeken volgden; er viel voor die schurftkraaien altijd wel een bekvol mee te snaaien. Dat boeiend vogelwerk is opeens afgelopen. Kieviten roffelen over de wiek, wulpen jodelen, grutto's roepen, tureluurs tuteren; om tureluurs te worden. Daar kunnen de meeuwen niet tegen; zij hebben de polders hun staart laten zien en zijn verhuisd naar het moeras, waar zij opnieuw hun oude kolonie gaan bevolken.

Dat wonderlijk voorjaarsgevoel, heeft de lente ook onder de glimmende jasjes van de roeken getoverd. De buitenlanders onder hen zijn teruggekeerd naar Pommeren en de stamgasten naar de iepentoppen.

Voortdurend zijn zij in de weer. Opperlieden onder hen vliegen aan met volgepropte nebben, klei, mest en boomvezels. Soms dragen zij twijgen mee die nauwelijks zijn te torsen. Bij het verschikken naast de nesten rollen die takken naar de grond. Daar ligt het bezaaid met bouwstof, dat niet terug wordt gehaald. Als echte veldvruchten verzamelaars (*Corvus frugilegus*) wieken de roeken die landen binnen, waar zij de minste kans lopen door lastige weidevogels te worden uitgescholden. Bovendien is het in 't veld opvallend drukker dan anders. Donkere gestalten sluipen er rond; zij buigen zich telkens en rapen iets op.

De roeken hebben al lang gezien dat er hier en daar zo maar begeerlijke eitjes in het land liggen. Als krachtvoer in wittebroodstijd lang niet te versmaden. Maar voorzichtigheid is voor een roek even belangrijk als een rappe wiek.

Kroa. . kroa. . au. . kro., wat glimt daar aan die slootwal? Even koekeloeren. . hup. . . Net als de azende echtvriend zijn dolksnavel in het verleidelijk hapje slaat, voelt hij een pijnlijke greep om zijn rechter poot. Hij wil weg, maar rolt om; wappert driftig met beide vlerken; 't lukt niet; de grond houdt hem vast. Toch toont hij zich alles behalve vriendelijk als ik hem opraap. De voet bungelt nog aan één huidvezel onder aan het kaalgeschuurde scheenbeen. Er zit niets anders op dan onmiddellijk operatief ingrijpen en de roekenpoot te amputeren.

Na zorgvuldige jodering en verbinding is de roek weer prachtig gestart. Hij zit al weer tussen zijn makkers in de kolonie. Of zij met elkaar smoezen over het geval, blijft buiten menselijk begrip. Anderhalve poot lijkt mij in een roekenhuwelijk niet direct een onoverkomelijk beletsel voor de opdracht gaat heen en vermenigvuldigt. De zegen van onze vogelliefhebbers hebben zij! Het allerbeste meneer en mevrouw Roek!

DE GRASPARKIET

THEORIE VOOR DE SPECIAALKWEKER

Door A. B. J. Braam

Heterochrosis, oftewel kleurveranderingen komen veelvuldig voor bij de parkieten soorten. Wij kennen Albinisme (= wit worden door algeheel pigment verlies) Lutinisme (= idem als albinisme, doch zonder verlies van het geel lipochroom, dus geel worden) Dilutisme (= kleurverdunding o.a. bij grijsvleugels, cinamons, opaline, enz. Cyanthinisme (= blauw worden) Erytrisme (= rood worden) Melanisme (= zwart worden) Deze laatste twee komen bij verschillende vogelsoorten voor, doch helaas tot heden nog niet bij de grasparkieten. Wat zou het mooi zijn als wij in

deel 5

de toekomst de rode en zwarte grasparkiet aan de bestaande kleuren konden toevoegen. Vermoedelijk is dit niet te verwezenlijken, daar m.i. rood en zwart dominant (= overheersend) vererft, tegenover de bestaande grasparkiet kleuren, hetzij de natuur ons helpt door een mutatie (= toevalsprodukt). Denk aan de donker factoren die de natuur ons gaf. Het lijkt mij onwaarschijnlijk bij de *Melopsittacus undulatus* (= wetenschappelijke geslachtsnaam van de grasparkiet) om een partner te vinden van een ander *Psittacus* geslacht (= ordenaam van alle parkietensoorten) om een kruising te bewerkstelligen die ons Methissen (= zijn vruchtbare bastaarden) zullen voort-brengen. Helaas staat onze grasparkiet alleen en heeft hij geen ondersoorten zoals bij voorbeeld de Agaporniden, *Psittaculus*, *Platycercus*, aratingas, en vele andere soorten, die

gemakkelijk gekruist kunnen worden met hun geslachtbroeders, om zodoende een nieuwe kleur te creëren. Wat wij wel kunnen is met de bestaande kleuren van onze grasparkiet goochelen, en hier wordt mee bedoeld, met overleg koppelen, om zodoende een nieuwe kleur te krijgen of een bestaande kleur te verbeteren. A propo, heeft U al eens de opalinefaktor en de grijsvleugelfaktor in een lichte grijze vogel gekweekt? Probeert U het eens, deze zien eruit gelijk een zilveren munt; iets voor iemand die van zachte pasteltinten houdt.

Ook de creme vogels — standaard naam hiervan is citroenalbino's, dit zijn albino's — met de geelmaskerfaktor zijn aardige vogels. Deze bestaan ook bij de Valkparkieten. Zelf zijn wij bezig een stam creme grasparkieten te creëren. Het zal U opgevallen zijn, dat genoemde Heterochrosis vogels, die wij kennen bij de grasparkieten, alle verliesfactoren hebben, waardoor zij tot de recessieve kleuren behoren, wat tevens inhoudt dat deze moeilijker in behoorlijk formaat te brengen zijn dan de dominante kleurvariëteiten. Het is dan ook aan te raden, een recessieve kleur te koppelen aan een dominante kleur, om zodoende in het bezit te komen van splitvogels (zijn vogels van een dominante kleur die latent (= is innerlijk slapend) een recessieve kleur dragen) die men dan koppelt aan de recessieve kleur, om zodoende het formaat op pijl te houden. Door steeds recessief x recessief te koppelen zullen Uw vogels absoluut in formaat en stabiliteit achteruit gaan.

Daarom beste sportvrienden.
Kweken is een heerlijk woord

Als je kweekt zoals het hoort
Weet U wat U kweken moet?
Alles wat mooi is en goed!
Tot de volgende keer

Het baardmannetje

(*Sporopipes squamifrons*)

Herkomst: Z. W. Afrika.

Alhoewel geen algemene verschijning is het toch zeer zeker de moeite waard wanneer U dit vogeltje kunt bemachtigen het eens aan te schaffen. Dat het geen algemene verschijning is komt wellicht dat ze niet met grote hoeveelheden ingevoerd worden en het zelfs geen regelmatig ingevoerd product is.

De exemplaren die U wellicht dan ook in Uw bezit krijgt is of een van de weinige eigen kweek of een zojuist ingevoerd koppeltje.

Nu is dat koppeltje zijn eerder gezegd dan gezien, want het samenstellen hiervan is zeer moeilijk daar de geslachten niet te onderscheiden zijn. De enige vaststelling een man te bezitten is zijn zang waar te nemen. Waarschijnlijk zal dan gewacht moeten worden tot de broedtijd, daar dit tevens zijn voornamelijke zangperiode is en het is dan ook te zien aan zijn opgestoken kopvoertjes tijdens het zingen.

Wanneer U een zojuist ingevoerde vogel krijgt zal deze met zorg aan onze omgeving en aan ons klimaat moeten wennen. Maar dit zal U ongetwijfeld lukken en dan bezit U een vogeltje dat overwegend grijs gekleurd is en zich in zijn verenkleed kenmerkt door een geschubt kopje, een zeer licht gekleurde keel en onderzijde met daarnaast, waar hij zijn naam aan dankt, twee zwarte strepen onder zijn snavel in de vorm van een baard.

Dit 10 cm. grootte vogeltje leeft vnl. van kleinere zaadsoorten, gras- en onkruidzaden en daar-

naast is het levend voer, vooral in de broedperiode onontbeerlijk wil men kweekresultaten hiermede behalen.

Hoewel het een zeer geschikte vogel is voor de gezelschapsvolière moet er wel rekening mee gehouden worden dat zij in de broedperiode hun nestomgeving fel verdedigen tegen eventuele indringers.

Het koppeltje dat ik enige jaren geleden bezat heeft regelmatig een nestje gebouwd maar de broedresultaten waren nooit zo bijzonder en mogen gerust slecht genoemd worden. Het nestje dat ze bouwden was een prachtig bouwwerk van fijn materiaal en bestond uit fijn gras, vezels en stukjes mos. Zij maakten een nest met een insluipgang, waar eens vier eitjes in lagen die overdag door het popje bebroed werden en 's nachts kwam de man erbij. Na 2 weken kwamen er twee jongen uit doch deze werden maar een paar dagen oud. Een jaar daarna werden er weer omvangrijke nesten gebouwd en hoewel het beter ging dan het voorgaande jaar ben ik er toch nooit in geslaagd met dit koppel de jongen zelfstandig te krijgen.

Alhoewel het een schrale troost is moet ik zeggen dat ik nog nooit een liefhebber heb ontmoet die wel gunstige resultaten behaald heeft, maar ongetwijfeld zullen ze er wel zijn gezien mijn eigen gedeeltelijk resultaat.

Ussel

De

Na de broedtijd en ook 's winters maken ze gebruik van een slaappleaats. Het is dan ook om die reden dat de nesten na het broedseizoen niet weggehaald moeten worden en zeker niet wanneer ze onverwarmd de winter door moeten brengen.

Alhoewel het een goed houdbare vogel is, is het aan te bevelen ze de winter vorstvrij door te laten brengen om betere resultaten in het daarop volgende seizoen te verkrijgen.

---

vervolg van pagina 353

Als bouw materiaal zullen we vnl. de fijnere vezels moeten verstrekken, zoals hooi, uitgeplozen touw en voor de binnenafwerking wat veertjes.

Wanneer het nest klaar is, zal men niet lang op het eerste ei behoeven te wachten. Het totaal aantal eieren dat gelegd wordt is meestal vier, die dertien tot vijftien dagen bebroed worden.

In deze periode wil het mannetje nog weleens agressief worden tegenover, zowel grotere als kleinere medebewoners. Nu is dit niet zo bezwaarlijk zolang er geen medebewoners inzitten die ook agressief worden, want dan zou de rust verstoort zijn.

Tijdens het broeden voert het mannetje zijn wijfje en doet verder aan het broedproces niet mee.

Wanneer er jongen zijn worden die door het wijfje gevoerd en na het uitvliegen, dat na drie weken te verwachten is, neemt het mannetje ook deze taak tot zich en is dan de gehele dag in de weer.

Zijn de jongen eenmaal zelfstandig dan is de man meestal agressief tegenover zijn zoons en het is dan ook nodig de jongen na het zelfstandig zijn te verwijderen.

Het voedsel dat gebezigd wordt bestaat uit het normale tropische mengsel met daarnaast en vooral in de opfokperiode, trosgierst, opfok- en levend voer. Wat dit laatste betreft vnl. muggen, vliegen en maden.

Mocht U, misschien door een ongelukje, met één vogel blijven zitten dan vindt U het misschien een aardigheid deze te kruisen met een kanarie of sijsje. Het beste gelukt dit met een man Edelzanger en een pop van kanarie of sijs.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat de kweek ook zeer goed gelukt in een wat ruimere kooi en zeker wanneer men tot kruising over wil gaan.

De Edelzangers zijn, wanneer eenmaal aan ons klimaat gewend, hier zeer goed tegen bestand en een overdekt gedeelte is al voldoende om veel plezier aan dit onaanzienlijke vogeltje te kunnen beleven.

De Goud-groene Kanarie

door W.D.H. Spijker

Hoewel deze kanarie tot een der oudste kleuren behoort is het helaas zo dat we op dit moment nog maar weinig werkelijk goede exemplaren tegenkomen. De oorzaak hiervan is de komst van het orangerood, enige tientallen jaren geleden. Vrijwel alle toenmalige goudfokkers werden bezeten van het toen nog magische or. rood. De prijzen hiervan lagen echter nogal aan de hoge kant, zodat, wilde men toch or. rood kunnen aanschaffen, men veel van de eigen goede goudvogels naar de opkoper bracht.

Men bracht er zelfs zoveel, dat de opkopers er minder voor gingen betalen. Het aanbod bepaalde de prijs, en vooral het groen werd hiervan de dupe. Ook vroeger was het al zo dat de kleuren waarvoor geen of weinig afzet mogelijkheden waren, nauwelijks de interesse van de gemiddelde fokkers konden opwekken.

Gevolg van e.e.a. was dat o.a. de mooie goud-groene kanarie verloren dreigde te gaan.

Vandaag de dag krijgen de liefhebbers welke zich met hart en ziel bezig houden met de enorm boeiende ontwikkelingen op het gebied van allerlei nieuwere kleuren nogal eens het verwijt „jullie ook met dat gedoe“, „en die prijzen zeg, schande!“

Mag ik nu de liefhebbers die dit zo hard roepen eens vragen: wat heeft U indertijd, toen de financiële mogelijkheden van b.v. de goudgroene wat terug liepen met (voor) deze vogels gedaan? Het antwoord is duidelijk; ze werden met de nek niet meer aangekeken.

Tot voor enige jaren was het een unicum als je er al eens één op een t.t. zag. Al zou je er goud voor willen betalen, er was gewoon niet aan te komen. Gelukkig maar dat er een aantal liefhebbers zijn geweest die deze toch zo mooie kleur wél trouw zijn gebleven. De algemene tendens is dat er de laatste jaren gelukkig weer meer goudtinten gefokt worden.

Er doet zich de laatste paar jaren trouwens nog een andere kentering voor. Was het voorheen zo dat vrijwel iedere vogel, hoe bont of slecht ook, zijn weg wel vond in de handel, vandaag de dag is de markt niet meer zo „willig”. Ook al door het feit dat de export sterk is terug gelopen.

Op dit moment is er écht sprake van een saneringsperiode, d.w.z. de echte liefhebber blijft en de puur handelsman valt af. Deze gehele ontwikkeling dwingt de liefhebber er toe af te stappen van het „fok maar raak principe”. Ik dacht dat dit op zich zelf een gezonde ontwikkeling was, deze zal de liefhebberij beslist ten goede komen.

Laten we nu eens bezien aan welke eisen een goede goudgroene kanarie moet voldoen, en langs welke weg we deze kunnen fokken.

Allereerst moeten we de vogel weer gaan ontleiden in de hoofdkleur (pigment) en de bijkleur (vetstofkleur).

Het pigment dat we met een beetje meer wetenschappelijke naam melanie noemen, kunnen we onderscheiden in twee soorten. Beide spelen een zeer belangrijke rol bij alle gepigmenteerde kanaries.

De eerste soort, de z.g. -eumelanine-, is staafvormig van structuur. Dit eumelanine vinden we voornamelijk terug in de rug- en flankstreepjes alsmede in de vleugel en staartpennen. Bij de goudgroene moet dit eumelanine -diep- zwart zijn. Een andere uitdrukking hiervoor is „maximaal pigment”, hetwelk men echter beslist niet mag verwarren met maximaal gestreept. De streepjes moeten juist zo fijn, smal en kort mogelijk zijn. Het bovenstaande kunnen we als volgt samenvatten; minimale streping met daarin maximaal pigment. Nogmaals de goudgroene moet fijne diep zwarte streepjes bezitten, de kleur in de vleugel- en staartpennen eveneens diepzwart.

Iets wat ook ten nauwste verband houdt met deze melaninesoort is de kleur van de pootjes en de hoorndelen. Bij de beoordeling van de vogels zijn dit onderdelen welke zeker niet verwaarloost mogen worden.

Dikwijls zien we goudgroene vogels met licht pootjes, nagels en snavel. Het is vereist dat ook deze onderdelen zo zwart mogelijk zijn. Het kan ook voorkomen dat men al mooi donkere pootjes aantreft, maar dat er een aantal nagels gewoon wit zijn. Dit laatste is dan zelfs een vorm van bontheid, welke niet alleen punten aftrek opleverd, het nare is bovendien dat dergelijke vogels in de nakok ook weer witte nagels geven, dikwijls zelfs bontvorming in de bevedering.

Het van structuur veel fijnere phaeomelanine tref-

fen we bij de meeste goudgroenen in meer of mindere mate aan, en is bruin tot lichtbruin van kleur. Dit zéér fijne, a.h.w. poedervormige feomelanine bevindt zich in vrijwel de gehele bevedering met de rugzijde van de vogel als plaats van grootste concentratie.

Aangezien dit bruin een nogal negatieve invloed heeft op de kleur helderheid van de vogel, dient de aanwezigheid van dit bruin zoveel mogelijk beperkt te worden.

We hebben bekeken aan welke eisen de pigment hoedanigheden moeten voldoen, laten we nu eens bezien hoe het staat met de „bijkleur”, het geel. In de eerste plaats moet de goudgroene in het bezit zijn van de z.g. dubbele geelfactor. Dit houdt in dat deze kleur zo hoog mogelijk geel moet zijn. Hoe sterker de geelconcentratie hoe beter het is.

Een goudgroene moet bovendien intensief zijn, m.a.w. vrij kort en strak bevederd. Door deze min of meer korte bevedering zal het geeffect nog verhoogd worden.

Het glanzend diepe zwart in de grote pennen, de fijne streepjes en een minimum aan bruin maken tesamen met het intensieve hooggeel, de goudgroene vogel. Een zéér belangrijk punt mogen we echter niet over het hoofd zien. Bij de N.B.v.V. al jaren niet meer, maar bij een andere bond kent men bij deze groenen twee afzonderlijke t.t. klassen, n.l. goudgroen zoals boven omschreven en de z.g. citroengroene.

De laatste benaming heeft de vogel te danken aan het bezit van de z.g. blauwstructuur, ook wel citroenfactor genaamd. Het gaat bij deze factor om een wijziging in de vederstructuur, welke het invallend licht anders doet terug kaatsen. Hierdoor wordt a.h.w. een optisch effect verkregen. Het geel ondergaat door de werking van deze structuur een verandering in die zin, dat het aanvankelijk warme geel nu een groenovergoten tint krijgt. De kleur van dit geel komt dan zo ongeveer overeen met de kleur van een half rijpe citroen. Voor blauwstructuur wordt dan ook wel de benaming citroenfactor gebruikt. De reeds genoemde pigment hoedanigheden in combinatie met het groen overgoten hooggeel, geeft een helder groene vogel, welke de kleur van jong mos nabij komt. In vroeger jaren noemde men dergelijke vogels dan ook wel mosgroen.

Nu is het natuurlijk een kwestie van aanpak, maar bij de N.B.v.V. voelde men niet zoveel voor afzonderlijke klassen, men stelde dan ook maar één klas in, onder de -benaming- goudgroen. Maar... en nu komt het, men koos in feite de vroegere citroengroene. Inconsequent zult u zeggen, maar wat zegt een naam. Het gaat er maar om dat we weten wat er onder wordt verstaan.

Voor de fokkers is het dus belangrijk te weten dat onze standaard onder goudgroen verstaat

zie vervolg op pagina 372

MIJN KWEEK MET..

vuurvinken

Voor enige jaren heb ik reeds een klein stukje hierover kunnen schrijven doch nu met een verhuizing achter de rug en tevens een andere opzet van de volière en een andere indeling voor wat betreft de vogels, wil ik wederom, edoch nu iets uitgebreider op deze kweek ingaan.

Allereerst zou ik een kleine uiteenzetting willen geven omtrent de indeling en de inhoud van mijn volière.

De volière bestaat uit een buitenvlucht en een binnenhok, hetwelk is gevestigd in een garage. De buiten en binnenvolière zijn gescheiden in twee gedeelten. Elk binnenhok is 1 x 1 1/2 meter bij 2,25 meter hoog, terwijl de buitenvlucht elk een ruimte beslaat van 1,25 x ± 3,50 meter bij 2,00 meter hoog.

Iedere avond gaan de vogels in het nachthok (binnenhok) en komt er een schuif voor. De vuurvinken (man en 2 poppen) zitten samen met tijgervinken, zebra-vinken, oranje-kaakjes, japanse meeuwen, spitsstaart amadines en kanaries.

In de andere vlucht bevinden zich kanaries, japanse meeuwen, witte rijstvogels en valkparkieten.

De broedhokjes voor de tropische vogels bestaan uit kokers waarin een vlieggat is gemaakt en deze zijn in het nachthok opgehangen.

Het broedseizoen begint ± half maart. De broedkokers worden door mij gedeeltelijk gevuld met hooi en daarbij uitgeplozen touw. Verder wordt er voldoende nestmateriaal (hetzelfde) in de buitenvolière neergegoooid. De vuurvinkjes bouwen in de koker als het ware een volkomen eigen nest, zoals het ook in de vrije natuur in een of andere struik of boom zou worden gemaakt, nl. volledig dicht van boven met wederom een kleine invliegopening.

Nadat de broedkokers er in zijn gehangen, duurt het niet lang of de man gaat de kokers inspecteren tot hij er één naar zijn gading heeft gevonden en gaat daarna het popje het hof maken door met een veertje in zijn snavel rondom het popje op en neer te springen en hij laat daarbij een helder piepend melodietje horen. Na enige dagen kunnen we dan het eerste eitje verwachten. De eitjes, 3 tot 5, worden afwisselend door de man en de pop bebroed en de broedtijd duurt 11 à 12 dagen. De nestcontrole is bijzonder eenvoudig. De vogel vliegt er pas af, wanneer het nest wordt geïnspecteerd en men kan

dan rustig de eitjes controleren. Direct nadat de volière is verlaten wordt de plaats door een van de ouden weder in genomen.

Nadat de jongen zijn uitgekomen (zij hebben tel witte wratjes aan weerszijde van de snavel zitten, vermoedelijk om ook in het schemerdonker te kunnen voeren) worden ze door de ouden de gehele dag gevoerd, want de krop zit konstant vol met zaad (speciaal tegen de nacht wordt extra gevoerd). Het komt wel voor dat de krop bij de zeer jonge vogels bijna net zo groot is als de jonge vogel zelf.

De uitwerpselen worden tot ± 1 week voor het uitvliegen buiten de koker gedeponneerd, daarna niet meer.

Het is mij tevens opgevallen, dat de jongen pas uitvliegen, wanneer ze in een zo goed als volledig glad zittend verenpak zijn gestoken. Zij hebben dan ook geen enkele moeilijkheid met het vliegen.

De jongen lijken precies op de pop en zijn de eerste weken nog direct te onderscheiden door de witte wratjes aan de snavel, daarna nog omdat ze de witte stippen aan weerszijde van de borst missen. Na ongeveer 6 weken beginnen bij de mannen de eerste rode veertjes door te komen en dan duurt het nog enige maanden alvorens de mannen volledig op kleur zijn.

Wel is het zo, dat de jongen, die vroeg in het seizoen ter wereld komen, eerder op kleur zijn, dan de jongen die bijvoorbeeld in augustus nog uit het ei kruipen. (Vermoedelijk zal hier de extra vitamines gevonden in het onkruid wat dan weelderig groeit in mijn volière en tevens de kleine insecten die de oude vogels dan vangen een grote rol spelen).

Afgelopen jaar zijn bij mij 4 nesten geweest van 1 keer 3 en 3 keer 4 eitjes, waarbij 3 keer 2 jongen zijn uitgekomen en grootgebracht. (1 nest is door onbekende oorzaak verloren gegaan).

Helaas zijn tijdens mijn vakantie 2 jongen (zo goed als op kleur) gestorven. Daar ik over een nogal gemengd gezelschap vogels beschik, heb ik een eigen zaadmenu opgebouwd, wat tot nog toe zeer goed bevalt. (Verbetering zeer wel mogelijk). Er wordt 5 kilo tropisch zaad, 3 kilo kanarie, 1 kilo onkruid, 1 kilo witzaad en 1 kilo gierst gemengd, terwijl voor de wintermaanden er nog 1 kilo raapzaad doorheen wordt gegoooid.

De vloerbedekking bestaat uit rivierzand. Om de

Wissel

De

paar maanden haal ik de bovenste laag eraf, (gemorst zaad, zaaddoppen, veertjes, uitwerpselen e.d.) en alles gaat dan in de buitenvolière, waarbij het gemorste zaad zeer vaak ontkiemt en een goede voeding voor de jonge vogels is.

De jonge vuurvinkjes hebben zoals ik reeds vermeldde, geen enkele moeite met vliegen. Ook indien ze door het vlieggat naar de buitenvolière zijn gekomen, zitten ze 's avonds wederom in de binnenvolière, in tegenstelling tot de jonge vogels van de andere soorten die ik de eerste dagen na het uitvliegen 's avonds moet vangen en dan in de binnenvolière moet doen.

De vogels zitten 's winters (behalve indien het streng tot zeer streng vriest) in een onverwarmde ruimte. Bij alle soorten weer gaat de buitenvolière open en meestal wordt er uitgebreid een bad genomen, ook bij koud en guur weer. Er is geen licht in de garage, zodat de vogels in de donkere maanden om ongeveer 1600 uur reeds op stok gaan en de volgende ochtend om ongeveer 0800 uur er pas vanaf komen (bij donker weer nog later).

Het zijn bijzonder leuke rustige vogeltjes, die wel het nest tegen eventuele (ook grotere) aanvallers, verdedigen.

Ze behoren tot de goedkoopste vogels onder de tropen en ik kan eenieder aanraden een paartje vuurvinken in de kooi te doen, want U zult er bij een goede verzorging veel plezier van hebben.

U moet wel voor een goede acclimatisatie zorgen, en indien U deze vogels aanschaft deze pas bij zeer goed weer in de buitenvolière doen, doch daarna passen ze zich zeer goed aan. Tevens moet U ervoor zorgen, dat ze 's nachts in een tochtvrije ruimte kunnen overnachten.

Ik hoop met dit artikel een kleine bijdrage te hebben geleverd voor het broeden met vuurvinkjes en dat nog velen er toe zullen overgaan om met deze vogeltjes te kweken.

Nonastrild

(*Estrilda nonnula*)

Herkomst: N. Afrika.

door J. H. J. Hekkert.

Ik geloof dat het juist is deze prachtige, zeer weinig voorkomende astrild ook eens in het daglicht te zetten. Er zijn tenslotte zoveel soorten vogels die algemeen gehouden worden dat de overigen er haast bij in zouden schieten en dat is tenslotte niet de bedoeling van de liefhebberij.

Nu zullen er weinigen zijn die de nonastrild van dichtbij kennen daar de hoeveelheid die ingevoerd wordt zeer klein is en de frequentie waarmee ze ingevoerd worden erg laag. Dit houdt dus in, dat er kennelijk weinig belangstelling voor deze astrild bestaat en dit zal ongetwijfeld weer het gevolg zijn van het feit dat ze niet gemakkelijk tot broeden overgaan.

Maar ook zonder broedresultaten zijn ze echt de moeite waard, want hun verenpakje heeft iets apart. Zij zijn overwegend zwart/wit getekend met een variatie die ontstaat doordat de rugzijde wat grijsig is, de borst en buik zijn wit en zij hebben een rode stuit en iets rood onder de vleugel.

Bij deze vogels is het geslachtsverschil moeilijk te zien, het wit is bij het popje wat vuiler en het bovendek neigt naar de bruine kant.

Bij het verkrijgen van de nonastrild moeten we

er wel opletten niet in de war gebracht te worden met het veel gelijkende Zwartkopje, dat nagenoeg gelijk getekend is doch waarvan de onderzijde en keel lichtgrijs getekend is, het rood aan de achterzijde is duidelijker te zien en de snavel toont minder rood dan bij de nonastrild.

Over het houden en het behalen van kweekresultaten in Nederland is weinig of niets bekend, doch in buitenlandse literatuur wil zo nu en dan nog weleens iets verschijnen hieromtrent.

En het is dan ook deze literatuur die vermeld, naast de weinige Nederlandse gegevens, dat het kweken met de nonastrild niet zo gemakkelijk geschiedt.

Wel is hierin duidelijk naar voren gekomen dat de kweekresultaten die behaald werden te danken waren aan het levend voer dat verstrekt werd en waarvan het belangrijkste toch wel de verse miereneieren waren. Tevens was onontbeerlijk het gekiemde zaad en de gras- en onkruidzaden.

Het nest dat ze bouwen is dit vogeltje wel eigen, daar het uit fijne halmen bestaat die tesamen verwerkt worden tot een kogelrond nestje hetgeen van binnen is afgewerkt met veertjes.

Met de ervaring die velen hebben met het kweken van prachtvinken en de kleine Afrikaanse soorten moet het zo langzamerhand mogelijk zijn ook met de Nonastrild thans betere kweekresultaten te behalen dan menig jaar terug. Voor

zover bekend kwamen de eerste kweekresultaten in 1936 in Engeland voor. Wanneer we daarbij bedenken dat dit vogeltje in de natuur vrij rustig van aard is en niet schuw en daarnaast veel aangetroffen wordt in wat grotere tuinen moeten de kweekresultaten thans beter kunnen zijn. De moeilijkheid is echter, hoe komen we op het ogenblik aan een kweekkoppeltje. Maar mochten we dit bemachtigen en gaan ze tot nestbouw over dan zien we een stevig uit gras-halmen opgebouwd nest dat ovaalvormig is met een ingang aan de zijkant. De binnenzijde is bekleed met dons en veertjes. Het legsel bestaat uit 4 - 6 eitjes die 12 dagen bebroed worden waarna het popje nog twaalf dagen op het nest blijft zitten. Het is niet duidelijk na hoeveel dagen de jongen uitvliegen, doch wel dat zij na het uitvliegen vrij snel harde zaden eten, hetgeen wil zeggen dat ze dan als zelfstandig beschouwd kunnen worden, hoewel ze nog maanden naar het oude nest terugkeren.

De jongen lijken veel op de ouders maar hebben de snavel nog niet rood gekleurd, terwijl zij hun snavelpapillen pas na drie maanden kwijt zijn.

Wanneer de vogels eenmaal aan ons klimaat gewend geraakt zijn, schijnen ze een groot weerstandsvermogen te hebben en buitenlandse literatuur geeft aan dat verwarming niet nodig is, doch wel een slaapnest in een goed nachtblijf.

Mijn ervaringen met de Neophema- parkideten

door W.J.H. Verstraeten

Tot deze groep behoren de Splendid, Turquoise, Elegant, Blauwvleugel, Oranjebuik, Rots- en Bourksparkiet.

Tien jaar geleden waren slechts enkele kwekers in Europa in het bezit van deze mooie vogels. De Bourksparkiet kwam toen echter reeds veel voor, maar de Splendid en Blauwvleugel waren zeer zeldzaam evenals de Oranjebuikparkiet die nog steeds sporadisch in de Europeesche volièrés voorkomt. De Rotsparkiet heb ik zelf nog nooit gezien en is dus nog zeldzamer; deze vogels zouden ook zeer moeilijk kweken in gevangenschap, in tegenstelling tot de andere soorten.

Enkele jaren geleden hoorde men de klacht dat deze vogels zo duur waren en dus voor de meeste liefhebbers onbereikbaar. **Dat was ook zo.**

Zeven jaar geleden heb ik nog f. 1600.— (zes-tienhonderd gulden) voor mijn eerste paartje Splendid betaald. Het jaar daarop kostten ze f. 1300.— en het daarop volgende jaar f. 1000.— per paar. Maar door de enorme vruchtbaarheid daalde de prijs het daarop volgende jaar tot f. 500.—. Nu kan men voor f. 150.— en minder een paartje uitgeruide en prima vogels uit vele prachtige jongen of kweekparen uitzoeken. In die tijd was er niets uit te zoeken. Men moest maar genoegen nemen met wat men wou afstaan. Het was toen meestal een gunst en niet altijd een kwestie van geld. Dit zal nu wel

menigeen vreemd in de oren klinken. Dikwijls werden ook vogels verkocht die nog lang niet zelfstandig waren en dus meestal twee dagen na aankoop dood gingen. Dit werd veelal niet met opzet, doch uit onwetendheid gedaan. De Splendids hebben namelijk een langere tijd nodig om zelfstandig te worden dan de Elegant, Turquoise of Bourks.

De Neophema's zijn allen ijverige, lieve en mooie dieren, die voor vele nakomelingen zorgen. De jongen worden allen door de ouders groot gebracht. Zelden laten ze hun jongen in de steek. Dit komt slechts zeer sporadisch voor. Meestal is er dan iets fout, want bij mij hebben deze vogels altijd voor vele nakomelingen gezorgd, en ik heb er altijd veel plezier aan beleefd.

Ze brengen ook grote parkieten zonder enige moeite groot. In 1969 heeft een paartje Elegants mijn drie Barrabandjongen groot gebracht. Deze Barrabands zijn beslist niet kleiner dan vogels die door hun ouders worden groot gebracht. En wat te zeggen van een paartje Turquoise die twee Koningsparkieten groot brachten. Als dit niet vele bezoekers bij mij hadden gezien, zou ik dit niet eens durven te vermelden. Want wie gelooft dat zo'n kleine vogel de allergrootste parkiet groot brengt. Vele liefhebbers hebben bij mij met stomme verbazing naar de voerpartij staan kijken.

Alle vogels krijgen bij mij dezelfde voeding. Ik geef mijn vogels in het voorjaar, zomer en herfst veel onkruid en onkruidzaad. Tegenwoordig moet men bij het plukken van onkruid wel **zeer voorzichtig zijn, want bijna alles** wordt bespoten met vergif. Als men er niet zeker van is, — en wanneer de planten of het onkruid verwelkt of slap hangen — kan men het beter laten staan. Menige vogelliefhebber heeft dit al duur moeten bekopen, vele vogels zijn er al aan ten offer gevallen.

Nu deze vogels vanwege de prijs vrijwel binnen ieders bereik liggen — en ook vanwege het aanbod — kan ik U deze vogels van harte aanbevelen en zeker aan de beginnende liefhebber. Ze zijn winterhard en kunnen met uitzondering van de Splendid de felste koude doorstaan. Ik heb aan deze vogels de meeste vreugde beleefd en ik heb er mij meerdere zeldzame parkieten van kunnen aanschaffen. Ik zou ze dan ook beslist niet meer willen missen. Van lang niet alle vogels kan ik zoveel goeds zeggen.

BOEKEN- NIEUWS

Van het **Verlag Eugen Ulmer** (Postfach 1032, Stuttgart) „ontvingen wij „**FREMLANDISCHE STUBENVOGEL**” van **Helmuth Dost**. Dit bekende boekwerkje werd oorspronkelijk uitgegeven bij het **Urania Verlag** in Leipzig, waardoor het voor ons vaak moeilijk was een exemplaar te bemachtigen. Nu het ook in West Duitsland verschenen is, wordt het voor de Nederlandse vogelliefhebbers veel gemakkelijker om een exemplaar te bemachtigen.

Het is een bijzonder goed boek, waarin een groot aantal exotische vogels wordt besproken. Van iedere soort geeft de auteur na wat algemene informatie, het verspreidingsgebied, een uitvoerige beschrijving van man en pop, evenals van jonge vogels, het geluid dat ze voortbrengen, de mogelijkheden en problemen bij het houden van de vogels, de voeding en de kweek. Zo worden een honderdtal vogels besproken, zowel zaadeters als vruchten- en insekteneters. Niet alleen voor de beginnende vogelliefhebber is dit een goed boek, ook hij met wat meer ervaring zal hierin veel nuttige informatie vinden. De prijs bedraagt D.M. 9.80.

De **BLV Verlagsgesellschaft** (Postfach 430, 8 München 13) zond ons „**AUSTRALIEN NEU ENTTDECKT**” door **Kurt Kolar**. In Australië zijn meer bijzondere dieren dan waar ook elders in de wereld en met deze dieren maken we in dit boek kennis. Wat Kolar op zijn reis door Australië en Nieuw Zeeland beleefd en ervaart, weet hij levendig en met veel humor te vertellen. Het bijzondere aan dit boek is dat Kolar de dieren en mensen beschouwt vanuit het vergelijkende gedragsonderzoek, maar dit doet op een zodanige wijze, dat het voor iedere lezer interessant is. Uiteraard zijn de vogels volop vertegenwoordigd in dit boek en vaak via kostelijke verhalen. De stijl is bijzonder boeiend en levendig. Reeds het eerste hoofdstuk, waarin hij kennismaat met de eerste grasparkiet die hij in de vrijheid ziet, is zonder meer een juweeltje van vertelkunst. Het is een boek, dat men geneigd is in één keer uit te lezen en dit is, geloof ik, het beste compliment dat gemaakt kan worden.

De prijs bedraagt D.M. 25, —

VAN DE TECHNISCHE COMMISSIE TROPENVOGELS EN GRASPARKIETEN

De Australisch Bonte Grasparkiet.

Hierbij een ontwerp voor de standaard van de Australisch Bonte grasparkiet, zoals deze aangenomen is op de technische dagen van keurmeesters en opgenomen zal worden in de standaard-eisen van de grasparkieten.

De gegevens hierover heeft T.C. ontleend aan de hand van de bestaande lectuur o.a. W. Beckman, alsmede door opgedane ervaringen bij de kweek van deze vogels, zowel door leden van T.C. als door anderen. We weten nu, dat de Australisch Bonte grasparkiet dominant vererft. We behoeven niet te schromen met het uitgeven van een standaard, temeer daar het buitenland nog steeds op zich laat wachten. Trouwens waarom zouden we wachten? Nederland staat na Engeland nog steeds op een der voornaamste plaatsen op het gebied van de grasparkieten kwekerij.

De T.C. heeft in dit ontwerp alleen de groenserie uitgewerkt en naar haar bescheiden mening kunnen de lezers er, als zij de toelichting lezen, wel uitkomen voor wat betreft de andere kleurslagen.

AUSTRALISCH BONT

Lichtgroen:

Masker: geel, aan beide zijden van de keel versierd met drie scherp omliggende zwarte keelstippen, waarvan er één zich bevindt aan de basis van de wangvlek.

Wangvlekken: violet.

Algemene lichaamskleur: rug-stuit-flanken en lendestreek als bij de normale lichtgroene, echter met een scherp afstekende strakke gele band met een breedte van ± 12 mm dwars over het lichaam, juist boven de inplant van de dijen.

Normale tekening op de wangen en achterzijde van de kop, doch met uitzondering van een zuiver gele niet te kleine vlek (nekvlek) op de achterzijde van de kop.

Nekvlek: variërend van rond tot ellipsvormig.

Vleugeltekening: alle grote en middelste slagpennen, alsmede het gedeelte van de vleugelrand tot aan het duimveertje zuiver geel.

Staat: de twee lange staartpennen zuiver geel. Lichtgetekende of normale blauwe staartpennen behoeven niet als fout te worden aangemerkt, doch zijn niet wenselijk.

Ogen: donker met een lichte oogring.

Snavel: hoornkleurig.

Poten: blauwgrijs, bont of vleeskleurig.

Neusdop: als bij normaal lichtgroen.

Donkergroen: zie Australisch Bont lichtgroen, doch met een algemene lichaamskleur van normaal donkergroen.

Olijfgroen: zie Australisch Bont lichtgroen, doch met een algemene lichaamskleur van normaal olijfgroen.

Grijsgroen: zie Australisch Bont lichtgroen, doch met een algemene lichaamskleur van normaal grijsgroen.

Wangvlekken: grijs-blauw of leiblauw of een mengsel van beide.

TOELICHTING:

Het Australisch-Bontpatroon kan voorkomen in alle mogelijke kleurslagen van de getekende grasparkieten.

Voor allen geldt dezelfde standaard met uiteraard wisselende lichaamskleur. Waar bij de vogels uit de groenserie gesproken wordt van geel, dient voor de hemelsblauwe, de kobalt, de mauwe, de violette, de grijze gelezen te worden: **WIT**.

Alle Australisch-Bonten worden gekeurd in schaal 3, ook al bezitten zij de opaline, de cinnamon of enige andere factor. Wel dienen natuurlijk de zichtbare eigenschappen bij die vogels aan de daarvoor gestelde eisen te voldoen. Een Australisch-Bonte opaline zal derhalve ook een nagenoeg schone mantel moeten hebben enz.

Rekening houdend met de specifieke moeilijkheden en de huidige stand en hoogte van de kweek van de Australisch Bonten dient met betrekking tot de bonttekening, bij de keuring nog de nodige soepelheid worden betracht.

VERENPLUKKEN

door J. J. Hordijk

Verenplukken is een euvel, dat soms zeer ernstige vormen kan aannemen. Deze vorm van kani-balisme komt bij sommige vogels zo nu en dan voor. Bij de grasparkiet in hoofdzaak tijdens het broedseizoen.

Heeft men te maken met een geval van verenplukken, dan moeten we als volgt handelen.

Eerst moeten we door observeren te weten komen, wie de verenplukker is, de man óf de pop. Wanneer de pop plukt en het nest jongen niet te groot is, dan wordt de pop uit de broedkooi genomen en laat men de man de jongen grootbrengen.

Is de man de plukker, dan dienen we de jongen bij pleegouders onder te brengen. Dit, omdat de laatste weken, voordat de jongen het nest verlaten, deze hoofdzakelijk door de man worden gevoed. Meestal zal echter wel blijken, dat de pop de dader is. Toen ik enkele jaren geleden een nest met drie jongen door de pop wilde laten grootbrengen, mislukte dat volkomen. De pop toonde na een paar dagen in het geheel geen belangstelling meer voor haar jongen. Met mannen lukte mij dit over het algemeen beter. Natuurlijk zijn er altijd poppen, die een uitzondering op de regel maken.

Soms wil het ook wel eens helpen, als u hét nestblok open op de bodem van de broedkooi plaatst. Ook kan men de jongen op de bodem van de broedkooi zetten. Van een vriend van mij in Engeland hoorde ik, dat hij bij het verenplukken zeer veel resultaat had, door melk te geven in plaats van drinkwater. Aanvankelijk hield het verenplukken nog wat aan, doch geleidelijk verdween het geheel.

Verenplukken komt in verschillende gradaties voor. In de ergste gevallen worden de jongen tot bloedens toe verminkt, of zelfs ook vermoord. Lang heeft men in het duister getast omtrent de oorzaak van het verenplukken. De grote vraag was, of het verenplukken aan een erfelijke eigenschap of aan een voedingprobleem te wijten was.

We spreken hier over een voedingprobleem, omdat dit zowel een niet uitgebalanceerde voeding kan zijn als een voedingtekort. Doordat de grasparkiet niet tot het nutsvee behoort, is het verenplukken bij deze vogel nog nooit onderzocht.

Het is een gelukkig toeval te noemen, dat het verenplukken ook bij andere vogels, fazanten, kwartels en sommige kippensoorten voor komt.

Bij deze soorten vogels en hoenders zijn wél

verschillende onderzoeken naar dit euvel gedaan. Daar eveneens uit onderzoekingen is komen vast te staan, dat we onze grasparkiet op gelijk niveau kunnen zien, als de vogels waarbij dit onderzoek werd verricht, kunnen we hieruit ook conclusies trekken met betrekking tot de grasparkiet en andere volièrevogels.

Het verschijnsel is al ongeveer honderdvijftig jaar oud en één van de eerste onderzoeken vond plaats in 1858, door professor Schmidt. Vele rapporten van onderzoek zijn er sindsdien verschenen. Eerst in 1963 werd, onder leiding van professor Åberg van het Royal Veterinary College in Stockholm, de hoofdoorzaak van het verenplukken gevonden.

Zijn onderzoekingen wezen duidelijk in de richting van een tekort aan het aminozuur arginine. Het bewijs werd later onder zijn leiding gegeven.

Eén der eerste vragen, welke men zich als kweker stelt is: „Waarom komt verenplukken in de natuur niet voor?”

Het antwoord hierop is eigenlijk eenvoudig. De vogels in de natuur krijgen een voor hen uitgebalanceerde voeding, die volkomen is aangepast aan hun milieu, groeisnelheid en lichaamsgrootte.

Wanneer we de vogels, welke over het algemeen de Nederlandse volières bevolken bekijken, kunnen we deze onderverdelen in drie groepen.

- A. De vogels waarbij geen postuur en kleurverandering is opgetreden. Veel tropen kunnen we onder deze groep onderbrengen.
- B. De vogels, waarbij wél een verandering van kleur, doch géén verandering van postuur is opgetreden. Onder deze groep kunnen we de kanaries en diverse tropen onderbrengen.
- C. De vogels, waarbij zowel een verandering van postuur ofwel skelet optreedt, terwijl tevens kleurmutaties hebben plaatsgevonden. In deze groep moeten we de grasparkieten, postuurkanaries en diverse soorten hoenders onderbrengen.

In de eerste twee groepen worden niet veel voedingsproblemen ondervonden, behoudens de kleurstimulerende voedingen van de kanaries en de aanpassingsvoedingen voor de pas-geïmporteerde tropen.

Bij de derde groep, waar de grasparkiet onder valt, ligt dit totaal anders.

De skeletvergroting, welke bij de grasparkiet be-

reikt werd is de reden, dat er voor deze vogels een geheel andere voedingsamenstelling noodzakelijk werd.

Niet alleen dienen in deze voeding meer eiwitten aanwezig te zijn, maar ook moeten de verschillende eiwitten in de juiste verhoudingen voorkomen. Een goed uitgebalanceerde voeding dus. Het is beslist dus niet zo, dat, wanneer we in een voeding maar voldoende eiwitten stoppen, dit dan altijd de juiste voeding is.

Recente onderzoeken hebben aangetoond, dat over het algemeen de dierlijke eiwitten een zeer belangrijke rol spelen. Gewoonlijk zijn onze voedingen te arm aan arginine in verhouding tot de andere aminozuren en vetten.

De benodigde hoeveelheid arginine is hoger, naarmate de vogel een voeding krijgt van een hogere calorische waarde. Ook voor het groeiproses is arginine van groot belang.

Het aminozuur arginine kan door de meeste dieren in de lever gesynthetiseerd worden. Vogels en dus ook grasparkieten, zijn daar niet toe in staat. Zij missen namelijk de enzymen ¹⁾ voor de omvorming van citrulline tot arginine.

Hierdoor moet de vogel de benodigde arginine via de voeding door het juiste eiwit verkrijgen. Om verenplukken te voorkomen moeten de vogels in hun voeding een concentratie aan arginine hebben van 6,9 procent t.o.v. het totaal eiwit.

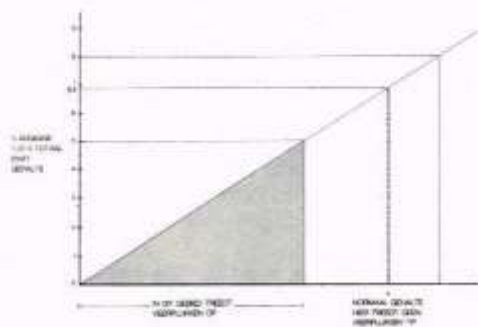
De concentratie van arginine in de voeding heeft een equivalentie met de arginineconcentratie in het bloed van de vogel. Doordat de pop, wanneer de jongen in de veren komen, reeds bezig is zich lichamelijk op de volgende broedronde voor te bereiden, zal juist in deze periode een tekort aan arginine optreden.

„Aha”, zullen sommigen direct opmerken, „hoe komt het dan dat niet alle vogels last hebben van verenplukken?”

Nu, dit ligt in het feit, dat de lichamelijke behoefte en opname bij de vogels onderling, sterk verschillen.

Het onderzoek van professor Åberg heeft uitge-

Hieronder een grafiek van het arginine-percentage ten opzichte van het verenplukken.

wezen, dat de vogels een hoeveelheid arginine moeten krijgen van ongeveer 6,9 procent ten opzichte van het totale eiwitgehalte van hun voeding.

Ligt dit percentage aanmerkelijk lager, dan zal de concentratie van het arginine in het bloed ook te laag worden, zodat de vogel gaat plukken.

Tracht men nu bij een vogel die plukt, het gehalte aan arginine op te voeren tot een normaal niveau, dan neemt eerst het verenplukken toe, terwijl het daarna langzaam afneemt en tenslotte geheel ophoudt.

We moeten het arginine-percentage in de voeding, om de vogel op het juiste niveau te krijgen, eerst hoger stellen als normaal. Dit moet ongeveer acht procent ten opzichte van het totale eiwitgehalte gaan bedragen.

Wanneer de vogel niet meer plukt, dan kan het arginine-gehalte weer naar 6 procent ten opzichte van het totale eiwit-gehalte teruggebracht worden.

Naarmate het percentage arginine lager ligt, zal het verenplukken hand over hand toenemen.

Een te hoog percentage aan arginine geeft ook nadelige gevolgen. We krijgen dan namelijk een te sterke bevederingsgroei, zodat we kunstmatig fris-grasparkieten verkrijgen.

Dit kunnen we overigens ook bereiken door een overmatige toevoeging van een ander aminozuur, het Cystine.

Hieronder volgt een tabel van diverse voedingen met hun aminozuurgehalte.

Eiwit/ aminozuur	Gela- tine	Case- ine Koe- melk	mais meel	haver meel	vis meel	ve- ren
Arginine	7,7	4,2	4,4	6,9	6,0	7,3
Histine	0,8	3,0	2,4	2,2	3,1	1,7
Lysine	4,0	8,2	2,7	4,4	8,8	2,6
Tyrine	0,9	6,3	4,6	3,9	3,0	2,3
Tryptofaan	0,0	1,5	0,7	1,2	1,0	0,9
Phenylalanine	2,2	5,8	4,5	4,8	4,8	6,8
Cystine	0,2	0,4	1,6	1,2	1,3	7,6
Methionine	0,9	3,3	1,8	1,5	2,8	0,7
Serine	4,0	6,3	4,4	3,7	2,9	--
Threonine	2,6	4,5	4,1	3,7	4,6	7,5
Leusine	3,2	10,1	12,7	7,2	8,5	8,5
Isoleucine	1,6	6,6	4,0	4,9	6,5	6,2
Valine	2,8	7,4	5,3	5,3	5,9	7,3
Glutine	10,1	23,6	18,4	14,3		
Asparagine- zuur	5,7	6,5	12,3	4,1		
Glycine	21,9	2,1	3,5	3,6		
Alanine	9,1	3,1	10,0	5,2		
Proline	12,8	12,3	7,2	4,9		
Hydro- xyproline	12,4	0,0				

Wissel

De

Wanneer we nu weten, dat het eiwit van het verenpakje van onze grasparkiet voor ongeveer 7,3 procent uit arginine bestaat, dan zal het de meesten onder ons wel duidelijk zijn, dat een tekort snel kan optreden.

Stelt u zich eens voor, dat we een vogel bezitten, welke kort na zijn ruiperiode al in de broedblokken gaat. Deze vogel heeft natuurlijk een té kleine reserve opgebouwd aan arginine, daar hij dit in ruime mate nodig had voor zijn bevederings-opbouw. Deze vogel heeft grote kans, dat hij gaat verenplukken, hoewel dit lang niet altijd een wet van Meden en Perzen is. Geeft men namelijk een voeding, welke voldoende arginine bevat, dan treedt geen verenplukken op.

Zoals we zien uit deze tabel, zijn havermeel en vismeel de meest geschikte bijvoeders ten aanzien van het argininegehalte, dus ter voorkoming van het verenplukken.

Toch kan men nog wel eens voor vreemde feiten komen te staan. Zo maakten wij het volgende mee. Door het overleggen van eieren hadden wij een nest met twee lutino's en een blauw jong. Het leeftijdsverschil was een paar dagen. Toen ik op een dag (de vogels geraakten al aardig in de veren), de nestblokken inspekteerde, bleek de pop aan het plukken te zijn.

Vreemd genoeg was alleen het blauwe jong aangevallen, terwijl zij de lutino's niet had aange- raakt.

Deze pop bracht de lutino's normaal groot, nadat ik het halfgeplukte blauwe jong bij een ander koppel had ondergebracht. Ook later heeft deze pop nog vele jongen grootgebracht, alleen wanneer er normaal gekleurde vogels in de nesten voorkwamen, ging het mis.

Dit voorval ging dan ook tegen elke theorie in.

Toch wil het nogal eens voorkomen, dat een éénjarige pop het eerste broedjaar wél veren plukt, doch later deze neigingen nooit meer ver- toont.

Ruim dus niet té vlug een goede pop op, wan- neer deze gaat plukken. Hier kunt u later veel spijt van krijgen.

Diverse proeven op universitair niveau hebben overduidelijk aangetoond, dat we bij het veren- plukken alleen met een voedingtekort te doen hebben en NIET met een erfelijke eigenschap. Hierop is mijn mening gebaseerd, dat we met jongen, die door verenplukkers zijn voortge- bracht, gerust kunnen kweken. Hierbij moet ik wel vermelden, dat het beschadigen van de be- vedering in de volière meestal het gevolg is van overbevolking. De vorm van agressiviteit, welke de vogel dan aan de dag kan leggen is dan na- tuurlijk niet gebaseerd op een voedingtekort, maar moet worden gezocht in de té kleine ruim- te, die de vogels ter beschikking staat.

Tot slot wil ik zowel ten opzichte van het ver- schijnsel verenplukken en in mindere mate ten opzichte van het verschijnsel French Moults het volgende opmerken. De kleinere grasparkieten, die dus géén skeletverandering hebben onder- gaan, blijken van deze kwalen aanmerkelijk min- der last te ondervinden dan de grotere tentoon- stellingsvogels.

*) Onder een enzym verstaan we een organi- sche katalysator, welks aanwezigheid noodzake- lijk is om een bepaald chemisch proces te laten verlopen.

In deze editie zijn weer een aantal bijdragen aan onze wedstrijd opgenomen. U weet het, aan het eind van dit jaar kan ook aan u een prijs van 100, 75, 50 of 25 gulden worden toegekend.

U moet daarvoor een bepaald door u behaald kweekresultaat in een goed leesbaar artikel trachten weer te geven. Uw bijdrage dient u als titel te geven „Mijn kweek met ...” waarbij u dan inplaats van de puntjes de betreffende vogelsoort dient te vermelden.

Aan het slot van het artikel vermeldt u uw naam en adres. Om een zo objectief mogelijke beoorde- ling te bewerkstelligen, wordt uw naam niet bij het artikel vermeld.

Wanneer u na inzending van uw bijdrage een bevestiging van ontvangst krijgt, wil dat tevens zeg- gen dat uw artikel wordt geplaatst en ontvangt u, na plaatsing, een bedrag van tien gulden.

*Artikelen in te zenden aan: Redactie binnenland,
C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom.*

een vogel welke de bewuste citroentint zo sterk mogelijk laat zien.

In de praktijk komt het er nu dus op neer dat er goudgroenen met en zonder blauwstructuur zijn. Aangezien de blauwstructuur in verschillende graden kan voorkomen, vinden we bovendien nog tussenvormen.

Op een wedstrijd zullen goudgroene met sterk ontwikkelde citroentint op de eerste plaats komen. Op de tweede plaats die waarbij de citroentint minder sterk ontwikkeld is. En tenslotte de goudgroene die totaal geen blauwstructuur bezit. Het spreekt vanzelf dat dit verhaal alleen maar opgaat bij gelijke waardering in de rubriek pigment.

Nu weet ik wel dat er van bepaalde zijde bezwaar wordt gemaakt tegen dit samentrekken, maar wanneer ik in een voor ons verouderde standaard, in de aanhef van de citroengroene al lees: „het échte groen in alle rompveren (blauwfactor)”, dan komt het mij toch voor dat de N.B.v.V. juist heeft gehandeld door alleen maar de mooiste groene als t.t. vogel te vragen.

Allemaal leuk en aardig zegt u, maar hoe fok ik nu zo'n vogel? Wel, we hebben bij de groenseerie te maken met maximaal pigment. Dit houdt in dat als partner in aanmerking komen alleen die vogels welke eveneens dit maximale pigment bezitten. Door allerlei oorzaken is onze keus nogal beperkt.

Het komt er op neer, zeker voor de beginner, dat er maar twee wegen openstaan.

In de eerste plaats de paring goudgroen met een goede intensiteffactor maal een goudgroene welke z.g. half intensief is. Omgekeerd is natuurlijk ook goed. Als het even kan moeten beide vogels al in het bezit zijn van een goede blauwstructuur, maar zeer beslist een.

Zijn beide ouderdieren in het bezit van de blauwstructuur dan zal dit in de jongen vrijwel zeker even sterk tot uiting komen, mogelijk nog iets versterkt.

In het geval dat slechts één der ouders de volle, ook wel dubbele blauwstructuur bezit, en de andere in het geheel niet, zullen de jongen i.v.m. de intermediaire vererving van de blauwfactor, de gewenste citroentint aanmerkelijk minder bezitten. In dit geval spreekt men wel van enkele blauwfactor of half citroen.

Vogels welke de blauwstructuur nog niet ten volle bezitten zijn dan nogwel geen top t.t. vogels, maar als fokvogels al waardevol. We kunnen dergelijke vogels onderling paren in de hoop dat ze elkaars citroenfactor wat versterken. Beter is natuurlijk dat we zo'n vogel paren aan een exemplaar welke de zo gewenste factor al vol bezit. U begrijpt het al, het gaat er om de citroenfactor zo sterk mogelijk te maken.

Deze factor heeft trouwens nog een ander voordeel, ze verdringt n.l. ook nog min of meer het

zo verwenste bruine feomelanine.

De tweede mogelijkheid vinden we in de paring goudgroen normaal intensief, zo mogelijk ook weer in het bezit van de dubbele blauwstructuur maal een blauwe kanarie met een middelmatige intensiteffactor, als het even kan in het bezit van enige blauwstructuur, een leiblauwe kanarie dus. Of omgekeerde paring.

Het is mogelijk om uit bovenstaande combinatie zowel goede goudgroenen als goede blauwen te fokken. De laatste kleur zullen we bij een volgende gelegenheid nog wel eens behandelen.

Algezien van het feit dat er buiten de hier genoemde kleuren weinig andere vogels voorhanden zijn welke ook de blauwstructuur bezitten, zijn er gewichtige redenen om deze niet te gebruiken voor het fokken van goudgroen.

Zoals u weet moet een goudgroene diepzwart pigment hebben en een minimum aan bruin laten zien. Om het zwart zo diep mogelijk te maken of te houden sluiten we de agaats en de isabel zonder meer al uit, zij bezitten immers de aanleg voor maximaal pigment niet. Met dergelijke vogels zouden we het zwart juist afbreken.

Rest ons eventueel nog de bruine, al dan niet in het bezit van de blauwfactor. Vanwege de ev. aanwezige blauwfactor zou een citroenbruine bruikbaar zijn, ware het niet dat we van deze vogel ook gelijktijdig een flinke portie bruin in onze jongen zullen krijgen. Aangezien het toch al moeilijk genoeg is om het bruin uit de groene weg te werken, lijkt het mij minder gewenst om bruin aan groen te paren.

Iemand die zich werkelijk op het fokken van mooie goudgroene kanaries wil toeleggen kan dit dus het best via de hier beschreven paringen doen. Bij het samenstellen van de fokparen moet men er tevens op toezien dat ook de pootjes zo donker mogelijk van kleur zijn, witte nagel zoveel mogelijk vermijden.

Bovendien komt het nogal eens voor dat de bijkleur, het goud dus, regionaal in kleurdiepte verschilt. In dergelijke gevallen is dikwijls de borst mooi gedekt van kleur, maar ter hoogte van de plaats waar de pootjes zijn ingeplant wordt de goudtint ineens veel lichter. Men noemt dit wel een lichte broek. Dergelijke kleurverschillen zijn fout. Helaas komen we ze nog maar al te dikwijls tegen. Paren we twee van dergelijke vogels aan elkaar dan zal dit suvel veelal in versterkte mate in de jongen terugkeren.

Hebben we een vogel met een bepaalde fout dan zullen we daar in ieder geval een partner voor moeten vinden welke juist op dat punt zéér goed is.

Over het algemeen stellen we dat men meer heeft aan één -goed- fokpaar, waaruit we dan ook redelijk goede jongen kunnen verwachten, dan aan meerdere paren waarvan we bij voorbaat al weten dat de kans op jongen welke beter zijn dan de ouders, zeer gering is. Kom fokkers, wie zet hier zijn schouders eens onder? Het fok-

ken van de goede goudgroene is voorwaar geen gemakkelijke opgave, maar wanneer u na enige tijd van inspanning de t.t. kunt verrijken met uw zelf gefokte goudgroene van topklasse, dan is zo'n vogel letterlijk en figuurlijk goud waard. De keurmeesters zullen dergelijke goudgroenen graag op de kampioenstafel begroeten. Ze zullen niet schromen dergelijke vogels op de lauwer voordracht te plaatsen. Deze lauweren moogt u fokker dan met ere dragen. Dragen... niet op rusten.

wij wensen u een
prettige en vooral
zonnige vakantie
enne
laat niet als dank...

Wassel

AKTIEKOMITÉ „MOSSSELBANKEN”

De overrompelende ontwikkelingen langs de oever van de Westerschelde dreigen onze laatste zeearm tot een tweede Nieuwe Waterweg te transformeren. De grote betekenis van de industriële bedrijvigheid is onmiskenbaar, maar voorkomen moet worden dat volstrekt onvervangbare waarden voorgoed verloren gaan en dat uit een oogpunt van milieubescherming ongewenste toestanden ontstaan. Hier zijn essentiële belangen van geestelijke en lichamelijke volksgezondheid in het geding.

Een voorbeeld. De kanaalzone van Zeeuws-Vlaanderen kreeg enkele jaren geleden een welkome impuls door de vestiging van Dow Chemical (Nederland) N.V. aan het waterfront ten westen van Terneuzen. Men bouwde een aanlegsteiger in de Westerschelde en legde een pijpleiding naar Pernis voor de aanvoer van grondstoffen voor de ethyleenproductie. Inmiddels is het ruim 320 ha grote industrieterrein in de Nieuw-Neuzenpolder te klein gebleken voor de realisering van vergaande uitbreidingsplannen. Het bedrijf tracht thans met de rijks- en provinciale overheid overeenstemming te bereiken over een westwaartse expansie van het industrieterrein door inpoldering over een afstand van enkele kilometers van de schorren van de Savoyaardplaat, ook wel Mosselbanken genoemd. Daarmee zou een optimale bedrijfs grootte van 700 à 800 ha worden bereikt. In deze tijd van schaalvergroting zal het hierbij stellig niet blijven; met een landinwaartse voortzetting van de bedrijfsterrinen moet dan ook ernstig rekening worden gehouden.

Sinds de afsluiting in 1962 is in de Braakman een aantrekkelijk recreatiegebied tot ontplooiing ge-

komen. Het voorziet reeds enige jaren in een duidelijke behoefte.

Bedoelde uitbreidingsplannen dreigen hieraan echter bij voorbaat ernstig afbreuk te doen; het recreatiegebied zal voor een deel door industrieterreinen worden omgeven en in de meest letterlijke zin onder de rook van de chemische bedrijven komen te liggen. Bovendien zou met de inbezitneming van de Savoyaardplaat een, ook internationaal gezien, zeer belangrijk natuurterrein verloren gaan. Deze plaat, zijnde de schorren voor de Paulinapolder en de Braakman, dragen reeds ver ontwikkelde begroeiingstypen met een rijke verscheidenheid in soorten. Van de plaat vallen zeer fraaie oeverwalbegroeiingen van *Obione* (plantensoort) te noemen. Botanisch interessant is ook het veelvuldig voorkomen van wieren in het schor, na het Deltaplan de enige plaats tussen Den Helder en Cap Griz-Nez. Te noemen zijn bijvoorbeeld een schorrevorm van het blaaswier en het roodwiertje *Bostrichia scorpioides*, dat in ons land zijn noordgrens bereikt.

Voor ons het meest interessant is het feit dat er thans meer dan 40.000 vogels in dit gebied overwinteren. Het is tevens de enige mariene fourageerplaats van de honderdduizenden trekvogels op hun traject van noord naar zuid tussen Waddenzee en Normandië.

Wij waren dan ook met het aktiekomité van mening gebruik te moeten maken van ons democratisch recht om bij het college van gedeputeerde staten van Zeeland onze bezwaren tegen indijking van genoemde schorren en slikken kenbaar te maken.

De

Ringenbestelling

1971

De vóór 15 sept. 1970 bij uw ringencommissaris bestelde ringen zullen worden afgeleverd in het begin van januari 1971 mits uw ringencommissaris tijdig de bestellingen collectief op hem daartoe toegezonden verzamelstaten instuurt aan het Bondsbureau.

Alleen voor ringen besteld vóór 15 sept. 1970 gelden gereduceerde prijzen — daarna worden de ringen 5 ct per stuk duurder terwijl niet voor tijdige levering kan worden ingestaan. De minimum afname is 25 ringen per maat, ook voor evt. nabestellingen.

In uw eigen belang wordt U verzocht tijdig en zoveel mogelijk alle ringen die U denkt nodig te hebben in één keer te bestellen.

Voor de verschillende maten, de prijzen en verdere condities wordt U verwezen naar de tekst op de achterzijde van het bestelformulier.

Een indicatie welke maat ring U kunt gebruiken voor de verschillende soorten vogels kunt U vinden in onderstaande lijst.

U dient er echter wel rekening mede te houden dat U de vogels zodanig moet ringen dat bij een volwassen vogel de ring langs normale weg niet meer van het pootje kan worden afgeschoven. Het kan dus wel eens zo zijn, bv. bij vogels met dunnere poten dan normaal voor dat soort, dat U met een kleinere maat ring moet ringen dan als indicatie wordt aangegeven.

2 mm:

Goudbuikjes, napoleons, oranjeakjes, vuurvinkjes, St.-Helenafazantjes, teugelastrilden, tijger-vinkjes, brillenvogeltjes, alle bastaarden uit bovengenoemde soorten onderling, alle soorten blauwfazantjes.

2,3 mm:

Aurora-, binzen-, druppel-, geschilderde, granaat-, kwartel-, melba-, patrijs-, ringel- en Wienerastrilden, blauwgrijs roodstaartje, grote en kleine Cubavink, Mozambiquesijs en edelzanger, zebra-vinken ekstertjes, bronzemannetjes, loodbekjes, zilverbekjes, parelhalsamadine, muskaatvink, spitsstaart, masker, gould, ceres en alle papegaaiamadines, gordelgrasvink, staalvink, kapuzensijs en alle Amerikaanse sijzensoorten, Mex. nonpareil. Alle bastaarden uit bovengenoemde soorten onderling.

2,5 mm:

Bandvink, roodkopamadine, bruinborst-, witborst- en gele rietvink, Japanse meeuw, diamantvink. Alle bastaarden uit de soorten genoemd bij 2,3 en 2,5 mm.

2,9 mm:

Alle zang- en kleurkanaries, alle wildzang (Europese vogels) en bastaarden uit kanarie X wildzang (Europese en bastaarden uit wildzang X wildzang), rode en grijze kroonvink, indigo-, regenboog-, saffraan-, en alariovink, tangara's (als rode, veelkleur, driekleur enz.).

3,5 mm:

Rijstvogels, Japanse en zilveroornachttegaal, Schamalijsster, bulbul en Norwich, Yorkshire en Lancashire kanaries.

4 mm:

Alle grasparkieten, alle kardinalen (rode, roodkop-, roodkuif- en groene kardinaal). Alle kleine exotische duifjes (diamant-, Peru-, rots-, vredes-, zebra- en zwartmaskerduifjes), Chinese dwergkwartels en harlekijnkwartels, grijskop, pagode, glansspreeuw. Alle neophemasoorten (bourks-, turquoisine-, elegant-, splendidparkiet), dwergpapegaaitjes (o.a. blauwvleugels, groenstuit- en sclaterdwergpapegaaitjes), Coromandelkwartel.

4,5 mm:

Alle soorten agaporniden (personata, fisherie, roseicollis, taranta, enz.).

5,4 mm:

Valkparkiet, pruimekop- en roodrugparkiet, Stanley rosella en parelhalsbandduif, Catharinaparkiet, Aymaraparkiet.

6 mm:

Dolksteekduif, Californische kuif- en Virginia-kwartel, rosella's, gr. Alexanderparkiet, muisparkiet, en princess of Wales parkiet, halsbandparkiet, goudvoorhoofdparkiet en bruinoorparkiet.

7 mm ringen:

Austr. kuif- en bronsvleugelduiven.

8 mm ringen:

Chukarpatrijzen.

10 mm ringen:

Carolina- en mandarijneenden, goudfazanten.

12 mm ringen:

Zilver-, bos-, Lady Amherst-, Nepal- en Swinhoe-fazant. Alle grotere fazanten kunnen geringd worden met de

14 mm ring:

Hieronder vallen: konings-, bruinoor- en blauwoorfazant.

MIJN KWEK MET..

ZANGLIJSTERS

Al geruime tijd hoopte ik nog eens in 't bezit te komen van 'n man zanglijster. Op zekere dag kreeg ik van 'n collega een jonge zanglijster, door hem zelf met de hand groot gebracht. Bij hem in de tuin n.l. zat 'n nest met 4 jonge lijsters, die op 'n dag met nest en al op de grond lagen. Twee jonge vogels waren spoorloos verdwenen, vermoedelijk is 'n kat hier de dader geweest. Ik had mijn exemplaar al 'n maand of 6-7 in de volière, maar zingen deed hij niet. Ik kreeg toen van eerder genoemde collega ook zijn exemplaar, en die zong volop vertelde hij. Bij thuiskomst 's avonds deed ik hem in de volière. Hier begon mijn belevenis met de zanglijsters.

's Morgens in de vroege werd ik gewekt door 'n jubelende zang, ik kon niet op bed blijven liggen en ben daarom opgestaan om te gaan kijken. Geweldig zoals hij zat te zingen bovenop 't voederhuisje. Ook zat hij soms zeer fel achter de pop lijster aan. Ik ben toen weer terug naar bed gegaan. Rond 8 uur werd ik door mijn vader gewekt, die zei dat de lijsters op leven en dood vochten. Wat naderhand gebleken „paren“ was. Ik constateerde toen dat er enkele kanarie-nesten uit elkaar getrokken waren en dat er in de brem die ik tegen 'n wand van de binnenvolière had aangebracht, 'n groot komvormig nest in de maak was. Het was toen 30 April Koninginnedag. Snel verschaft ik ze allerlei materiaal, dat gretig werd aangenomen. Het nest was snel klaar en aan de binnenzijde besmeerd met 'n laagje modder. Weldra werden 5 eieren gelegd die allen na 13 dagen uitkwamen. Toen begon 't drukke werk voor mij. Bijgestaan door enkele familieleden werden honderden wormen gevangen. De eerste dagen namen de ouders hier alleen maar de allerkleinste van. Ik kwam toen op 't idee om per dag 2 emmers met grond uit 'n vochtige sloot in de volière te deponeren. Deze werden door de ouders geheel omgewoeld, zodat er alle levend voedsel uitgehaald en direct naar de jongen gebracht werd. De wormen deed ik in 'n plastic wasbak met 'n laagje aarde, zodat ze langer vers bleven, en plaatste hem zo in de buiten-volière. Naar gelang de jongen ouder werden, kregen zij ook veel meer toegestopt. Na onge-

veer 'n week kregen ze 100 wormen per dag, plus enkele meelwormen en de nodige slakken, waarvan de ouders de huizen op de rand van 'n betonnen drinkbak stuk sloegen. Telkens als door de ouders gevoerd werd, namen zij de ontlasting van de jonge vogels mee terug. De oudervogels waren zeer tam, zodat ze, ook al stonden diverse mensen bij de volière te kijken, gewoon doorvoerden. De gehele dag was 't aan en af vliegen door de ouders om de hongerige magen te vullen, zodat er voor de man niet veel tijd meer was voor de zang. Vele kennissen hebben met mij dit schouwspel op enkele meters kunnen volgen. Het was haast niet te geloven dit van zo nabij te zien. Zodra de jongen uitvlogen deed ik ze in de buitenvolière. Ze konden dan overal achter en in klimmen. Tevens kon je zelf beter alles op de voet volgen. Telkens als ze hun nest in de buitenvolière maakte, liep de pop van haar eieren weg, vermoedelijk daar er 's nachts katten op de kooi kwamen. Zodra de eieren van 'n volgende legsel aan 't uitkomen waren, werden de nog aanwezige jongen in de volière fel door de vader achtervolgd en gepikt. Ik weet niet meer hoeveel jongen ik gekweekt heb maar 't zijn er wel enkele tientallen geweest. Wel was 't verzoek om jonge lijsters groter dan er gekweekt werden, want iedereen die alles van nabij gezien had wilde er een hebben. Na 'n jaar of 4 kweken heb ik de pop weggedaan, omdat ik na mijn trouwen de oudervogels niet meer kon geven wat zij voor 't groot brengen van hun jongen nodig hadden. De zang van de man kwam toen pas goed voor de dag. Hij zong van eind Februari tot Augustus, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Later heb ik ook de manlijster van de hand gedaan omdat hij steeds de kwarteleitjes roofde. Mochten er soms vogelvrienden zijn die ook met de zanglijsters willen gaan kweken, vraag je dan eerst af of je voldoende tijd hebt, want je hebt uren nodig voor 't vangen van wormen en slakhuizen, zeker als 't een erg droge zomer is. Ik kweek nog steeds met kanaries, diverse tropische vogels en wildzang, maar zoals ik de kweek met zanglijsters heb mee gemaakt, is door geen van mijn andere vogels gegeven-aard.

BROEDRESULTATEN EN DE ROL DIE DE VOCHTIGHEIDSGRAAD DAARBIJ SPEELT

door J. Veenstra.

Juist boven de dakgoot, onder de pannen van mijn nieuwgebouwde huis, hebben vier jaar geleden een paar spreeuwen meteen maar hun intrek genomen. Ze zijn dat plekje trouw gebleven. Of is het misschien nakroost van deze pioniers, dat deze winter maar rustig is blijven hangen? En hebben wij deze eerste overwintering te danken aan de centrale verwarming, die sinds het begin van de winter ons huis tot de nok verwarmd? Een vraag, waarop ze je geen antwoord geven. 's Nachts hoor je af en toe hun gescharrel; want ze zitten juist boven de zolder van onze slaapkamer. 's Morgens kun je, soms iets te vroeg, genieten van hun luide, vaak melodieuze gekwetter en gezang.

Op geen meter afstand, maar juist onder de dakgoot, op het zuiden, hebben direct het eerste jaar een paar huiszwaluwen hun nest gemetseld en het vorig jaar, toen het oude nest was blijven zitten, heeft een tweede zwaluwenpaar er een nest tegenaan gebouwd. Nakroost? Wie zal het zeggen?

Maar toen ik het vorig jaar, op een vroege ochtend, door de ruiten mijn bloementuin inkeek, zag ik plotseling één van onze spreeuwen van de dakgoot naar beneden strijken en, met een paar forse rukken, grote stukken groen van mijn pasgeplante bloemen plukken. Hij verdween er mee onder de dakpannen, maar kwam spoedig terug. Dit herhaalde zich meermalen, zodat mijn planten behoorlijk toegetakeld werden.

Met een windbuks afschieten? Vandalen? Welnee! Evenmin als die zwaluwen, die maar ijverig bekje voor bekje natte modder aanslepen voor hun nestbouw. Beide vogelsoorten weten instinctief, dat voor een goed verloop van het broedproces en voor het uitkomen van hun te leggen eieren, een bepaalde vochtigheidsgraad nodig is. De één bereikt dat met natte modder, de ander met vochthoudend, groen geplukt nestmateriaal. En hebt u weleens een kraaienest, een eksternest, een lijster- of een merlnest uit elkaar gehaald? Dan vindt u ook een laag, hard geworden aarde in de bodem verwerkt, met het doel te grote uitdroging van het legsel te voorkomen. Vele kleine nestjes van zangvogeltjes liggen juist in de vork, gevormd door boomtakken, en bij regenweer stroomt het water langs de nestbodem naar beneden.

Fazanten, patrijzen en ander hoenderachtigen, maken hun nest op de vochtige grond, evenals vele van onze zwem- en weidevogels.

En nu komen dan vanzelfsprekend de vragen: „Stellen wij onze kooi- en voliërevogels in de gelegenheid aan deze instinctieve drang gevolg te geven?” „Is veel teleurstelling tijdens het broedseizoen ook te wijten aan te weinig aandacht voor de vochtigheidsgraad in onze broedruimten?” „Geven wij wel het juiste nestmateriaal en scheppen wij wel omstandigheden, die de toestand in de vrije natuur zoveel mogelijk benaderen?” „En als daartoe geen mogelijkheid bestaat, welke noodoplossingen zijn er dan mogelijk?” Het wordt ons door de dieren-speciaal-zaken zo gemakkelijk gemaakt. Een nestkastje, een touwnestje, een zakje wit nestmateriaal, een zakje mos, we kunnen maar kiezen.

Mijn zebravinken lieten echter, in het eerste jaar dat ik met mijn vogelhobby begon, veel van dit duur gekochte nestmateriaal liggen, maar sleepen hun nestkastje vol met lange droge en groene grashalmen, die ik uit de berm had geplukt. Ze gebruikten eveneens gretig de lange sappige stengels van de vogelmuur, die ik als groenvoer had verstrekt.

Toen ik later Japanse Meeuwjes kreeg, deed zich hetzelfde verschijnsel voor. Steeds werd bij de nestbouw vers of verwerkt vogelmuur verwerkt, naast lange grashalmen van overjarige pollens, waartussen al weer groene waren opgeschoten.

Voor mijn kanaries ben ik zelf mos gaan zoeken. Eerst ging ik dat ijverig wassen en op een heg drogen. Maar een vogel in de vrije natuur doet dat ook niet. Ik leg nu hele plakken vers, groen mos, met nog aarde aan de onderkant in de broedkooien en voliëres. De kanaries maken er prachtige nesten van. Mos houdt het geabsorbeerde vocht lang vast en neemt uit de atmosfeer gemakkelijk vocht op, doordat het zulke fijnvertakte stengeltjes heeft. Voor de binnenvoering blijven de kanaries de voorkeur geven aan lichtgekleurd materiaal en ook aan veertjes.

Mijn tijgervinkjes doe ik een groot plezier met een dot uitgekamd haar van mijn hond en de goudbukjes gebruiken de veertjes van de dwergkwartels bij voorkeur.

Ik zou daarom, vooral bij een gemengde bevolking in uw voliëre, een grote verscheidenheid van nestmateriaal willen aanbevelen. Het succes van uw broedseizoen kan van zulke kleinigheden afhangen. Vooral de beruchte „dood in de dop”, waarvan we de oorzaak veelal moeten zoeken in een te droge omgeving, waarin de eieren worden bebroed, moeten we proberen te voorkomen.

In mijn broedkooien hang ik per paar twee nestkastjes of nestbakjes; in elke bovenhoek één.

Vervolg op pag. 379

OPROEP

Het bestuur van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers roept sollicitanten op voor de vacature voor een all round medewerker.

In verband met het goed functioneren van de Bond in al zijn geledingen zal de taak van bedoelde functionaris hoofdzakelijk bestaan in het assisteren en het vertegenwoordigen van het dagelijks bestuur en in het verzorgen van de correspondentie van de voorzitter en secretaris.

Gevraagd wordt een representatieve mannelijke medewerker in de leeftijd van minstens 25 jaar, met goede omgangsvormen en organisatievermogen. Een behoorlijke kennis van de Nederlandse taal alsmede het goed kunnen voeren van correspondentie is vereist. Het beheersen van een of meer moderne talen strekt tot aanbeveling.

Men dient bereid te zijn zo nodig in de avonden of op weekends vergaderingen te bezoeken, besprekingen en lezingen te houden. Het administratieve werk dient verricht te worden op het bondsbureau zodat de standplaats Bergen op Zoom wordt.

Zij die aan bovenstaande voorwaarden kunnen voldoen en bovendien goed op de hoogte zijn met de vogelsport in het algemeen en onze organisatie in het bijzonder genieten de voorkeur.

Geboden wordt een afwisselende, prettige werkring met veel zelfstandigheid en goede sociale voorzieningen. Salaris nader overeen te komen.

Voor dienstrelzen kan gebruik worden gemaakt van een eigen auto met kilometervergoeding of zal een dienstauto beschikbaar worden gesteld. Een en ander in nader overleg.

Sollicitaties, eigenhandig geschreven met vermelding van leeftijd, opleiding, huidige werkring etc., worden voor 29 augustus 1970 ingewacht bij de secretaris de heer Joh. M. van Pelt, Vlaardingendijk 331 a, Schiedam.

002-BONDLEEMH

voeders voor alle vogels

over onze vogels
gesproken. . . . .
dat is hun voer!

V.V.R. VOGELVOEDERFABRIEK
KONINGINNELAAN 106
RIJSWIJK Z.H. TEL. (070) 98 34 02

Belangrijke mededelingen

ATTENTIE

Het komt nog herhaaldelijk voor dat correspondentie voor het maandblad wordt gericht aan het adres van onze overleden redakteur de heer J. Broekhuijzen. Mevrouw Broekhuijzen is inmiddels verhuisd en het is dan ook voor de huidige bewoners bijzonder vervelend steeds weer verkeerde post te moeten ontvangen. Bovendien werkt een en ander enorm vertragend.

Met klem verzoeken wij u uw correspondentie te richten aan: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom.

WILDZANGKWEKERS

Voor die wildzangkwekers, die in 1955 tenminste twee wildzangvogels van één soort hebben laten voorzien van een knijpring en daar een eigendomsbewijs bij hebben, staat de mogelijkheid weer open om voor de na-teelt daarvan, mits geringd met vaste voeding, eigendomsbewijzen aan te vragen bij het Bondsbureau.

Om deze eigendomsbewijzen bij het Ministerie voor U te kunnen aanvragen moeten wij de volgende gegevens van U hebben:

1. Volledige naam en adres. Indien U in 1955 een ander adres had, dient U dit erbij te vermelden.
2. Soort vogel.
3. Kweek- en vogelnummer.
4. Verklaring van de plaatselijke politie, waarin staat dat de vogels, waarvoor U eigendomsbewijzen aanvraagt, in Uw volière aanwezig zijn.

Stuurt ons deze gegevens zo spoedig mogelijk toe, uiterlijk 20 augustus a.s., dan kunt U waarschijnlijk met Uw wildzangvogels nog dit T.T.-seizoen meedoen. De aanvraag is maar eenmalig.

Bondsbureau, Postbus 74, Bergen op Zoom

378

SPECIALCLUB WILDZANG en BASTAARDEN

Op 13 juni 1970 vond te Tilburg een oprichtingsvergadering plaats van de speciaalclub Wildzang en Bastaarden.

De initiatiefnemers hiervan kunnen terug zien op een zeer geslaagde middag. De vergadering stond onder leiding van de districtscommissaris van Noord-Brabant, de heer Van Houtem.

Er werd een voorlopig bestuur gekozen, dat in het komende jaar de zaken zal behartigen. Het ligt in het voornemen om medio september het eerste clubblad van de persen te doen komen.

Voorts zal een vergadering in de maand september of oktober worden gehouden. De speciaalclub ging met ruim 25 leden van start en is reeds sterk groeiende. Wij kunnen dit initiatief van harte toejuichen. Ook in deze speciaalclub zit zeer zeker perspectief, te meer nog daar er serieus en hard wordt gewerkt om de zaak goed van de grond te krijgen.

Wij kunnen dan ook alleen maar iedere kweker van wildzang en bastaarden van wildzang maal 7, van harte aanbevelen zich met spoed als lid te laten inschrijven. U kunt dit doen door overmaking van een bedrag van tien gulden op postgiro 15 80 245, t.n.v. J. Landsmeer, Jacob Marisstraat 90, Dordrecht, onder vermelding van: „Speciaalclub Wildzang en Bastaarden“.

Ook U ontvangt dan het eerste nummer van het clubblad. Ook U werkt dan mee aan een club waarvan het bestaan zeer zeker de moeite waard zal zijn. Wij wensen allen die er bij betrokken zijn, bijzonder veel succes.

Ussel

De

Begint de pop in één van beide haar nest te bouwen, dan zet ik, op een poreuze steen of tegel, daaronder de bak met badwater. Is het eerste legsel bijna aan het uitvliegen toe en begint de pop te nestelen in de andere hoek, dan verhuist het bad op z'n poreuze, waterabsorberende, maar ook weer verdampende plateautje.

Doordat wij deze winter voor het eerst centrale verwarming hadden, heerste er in onze bergkamer, waar de gashaard en een radiator geplaatst waren, een temperatuur die schommelde tussen 16°C en 20°C. Ik kon het niet nalaten hier eens extra vroeg met broeden te gaan beginnen. Op een wandkastje plaatste ik een oude dubbele broedkooi, met aan iedere kant twee buitenboord-broedkastjes. Onder die nestkastjes legde ik, in zo'n wit, rechthoekig, dun plastic schaaltje, waarin mijn vrouw diepvriesvlees koopt, een kletsnatte spons. Iedere dag werd het water in het bakje bijgevuld en de spons omgekeerd en iedere avond werden met een nevelspuit voor kamerplanten de muren achter de kooi en de verdere omgeving bevochtigd. De dag werd met kunstlicht verlengd en op 28 februari had ik de eerste jongen.

Er zijn „vroegbroeders“, die in hun broedruimte werken met kachels, waarop ze veel water laten verdampen. De een heeft prima resultaten, maar een ander besteedt veel geld en moeite voor niets. Ik betwijfel echter, of men, ook al zijn de aanvankelijke resultaten goed, wel op de juiste weg is. Krijgen onze vogels zo niet te veel van het goede? Worden ze niet extra vatbaar, als ze later naar een normale volière moeten worden overgebracht?

Ook voor onze bodemvogels; de kwartels; de fazanten en de andere hoenderachtigen moeten we speciale maatregelen treffen, vooral wanneer we ze in een binnenvolière of vogelkamer houden.

Er wordt bij deze soorten vooral veel geklaagd over volgroeide jongen, die niet uit het ei zijn gekomen. Maar we moeten bedenken, dat deze vogels in de vrije natuur hun nest maken in een

ondiepe kuil op de min of meer vochtige bodem en altijd in een omgeving, waar de broedende hen, door haar schutkleur niet opvalt.

Hebt u wel eens een broedende bosfazant of een wilde eend op haar nest gevonden? Ik ben er wel eens een weeklang, iedere dag rakelings aan voorbij gelopen, vóór ik haar, plat tegen de grond gedrukt, ontdekte tussen de bruine afgevallen bladeren onder wat laaghangende takken. En weet u wel, dat deze broedende vogels bij voorkeur gaan fourageren in de schemeravond of vroege ochtend, als de dauw het gras in het voorjaar soms druipnat maakt? Met hun vochtige veren gaan ze dan later weer op hun eieren zitten, een vochtig, warme atmosfeer scheppend.

Een kip geef ik graag de gelegenheid in mijn grote tuin, onder bomen of tussen hoog gras en hoge brandnetels, zelf een nestplaats te kiezen. Gaat dat niet, dan steek ik een dikke graszode uit en leg die omgekeerd in een legnest. In de modderlaag maak ik een ondiepe kuil en leg daarop hooi of stro en de broedeieren.

Af en toe, als de broedende hen gaat eten, besprenkel ik de eieren met lauw water, vooral de laatste dagen voordat ze moeten uitkomen.

Voor mijn kwartels heb ik in een hoek een biotoopje van graszoden, met lang, overjarig gras gemaakt. In een asbest-bloemenbak heb ik van wat takken een soort van heg gemaakt. Af en toe ga ik de graszoden opnieuw bevochtigen, door langs de buitenkant op de volièrevloer water te verstuiwen, dat onder de zoden kan lopen en daar intrekken. Over mijn broedresultaten ben ik best tevreden.

Ook voor fazanten lijkt mij deze manier van handelen aan te bevelen, alleen zullen de afmetingen van de kunstbiotoop iets groter moeten zijn. Want onze broedende bodemvogels vragen naast een niet te droge bodem een omgeving, waar we ze in de waan kunnen laten, dat ze er onopgemerkt blijven.

Willen wij successen behalen met onze vogels in volières, dan zullen we ons moeten verdiepen in hun leefwijze in de vrije natuur, en deze, zo nodig met kunst- en vliegwerk, zoveel mogelijk trachten te benaderen.

In Memoriam

**in leven lid
van de afdeling:**

J. v. Veghel	Nuenen
J. Greiving	Twello
G. Grootjans	Hoogvliet
J. Lavooi	Dordrecht
A. W. Ierphanion	Rotterdam-2
P. Esser	Posterholt
F. Louf	Bergen (L.)

Dhr. L. Smits, Tamboerijnstr. 22 Uden deelt mee: „Nooit kweekte ik zulke prachtige donkerrode kanaries als nu met RED-FOOD: ik ben buitengewoon tevreden.“

FELLER DONKERDER ROOD door

RED-FOOD
Rood Pigment-poeder

Zowel bij het kweken van rode kanaries uit gele ouders als voor het behouden en opwekken van de rode kleur.
RED-FOOD ook in het najaar gedurende de rust geven, om de rode kleur te behouden en de rode kleur op te wekken zelfs bij oude gele kanaries.

GECO-Labor, - Vento - Gratis folders!

SLUIS KWEEKVOER
VOOR PARKIETEN

SLUIS EIVOER

SLUIS FORT-EGG
NU VERRIJKT
MET GROENTE

Sluis daarmee kweekt u prachtvogels!

- grote verteerbaarheid
- hoge biologische waarde van het eiwit, bevat antibioticum (20 p.p.m. oxytetracycline) waardoor:
- groeibevordering voor jonge vogels
- bescherming tegen infectieziekten.

**dat
is taal,
die ze
verstaan...**

witte molen voer

In de kweektijd speciaal aanbevolen:

voor zaadeters:

Wimofok Top 55, met een hoog verteerbaar ruw eiwitgehalte. Ook zijn o.a. lysine en methionine toegevoegd.

speciaal voor roodfactorige kanaries:

Wimofok Top 55 Rood, met een zuivere cantaxanthine.

voor insekteneters:

Universeel voeder met ook hier aangepast aminozuur patroon.

vogelgrit:

met extra toegevoegd; maagkiesel en kalkaardig zeewier.

witte molen

Provinciale weg 30,
Meeuwen (N.Br.). Tel. 04165-433.

HET ORIGINELE

natuurlijke pigmento
liquido voor rode kanaries

IS

Necareco

Het is het niet te overtreffen Italiaans product, gebruikt door kwekers in de gehele wereld, dat honderden imitaties op de markt heeft.

Vraagt Uw leverancier om het product in de originele verpakking van 30 of 170 cc.

MET IN EEN PRODUCT GEGARANDEERD
DOOR HET MERK ENCI - UOMO (ITALY)

GEZA SEPT

**Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.**

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

Jssel

De

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan (verzending niet franko, verpakking f 1,50, minimum-orders f 15,-, levende aankomst gegarandeerd).

Jonge Kanaries, mannen		13,- p st
Jonge Kanaries, poppen	bij 10 stuks	11,- p st
Bastaard Putters uitstekende zangers		7,- p st
Zilveroor Nachtegalen, uitst. zangers	bij 10 stuks	6,- p st
Napoleonnetjes	bij 10 paar	22,- p st
Zilverbekjes	bij 10 paar	45,- p st
Handvinken	bij 10 paar	3,50 p p
Eksters	bij 10 paar	3,- p p
Groene tijgervinken	bij 10 paar	4,- p p
Witte Ruyvogels	bij 10 paar	4,50 p p
Blauwfaantjes	bij 10 paar	25,- p p
Oranjekaakjes	bij 10 paar	60,- p p
Mosambiquetijen	bij 10 paar	6,- p p
Edelzangers	bij 10 paar	7,- p p
Blauwgrijs Roodstaartjes	bij 10 paar	8,- p p
Driekleur Nonnen	bij 10 paar	8,50 p p
Muskaartvinken	bij 10 paar	8,- p p
Tigervinken	bij 10 paar	5,- p p
Staalvinken	bij 10 paar	6,- p p
Goudmuis	bij 10 paar	6,- p p
Goudbuikjes	bij 10 paar	6,50 p p
Malabar Fazantjes	bij 10 paar	8,- p p
Indigo Vinken	bij 5 stuks	4,50 p p
Lauchgrüne pap. am. (Ind. Nonpareil)		15,- p p
Mexikaanse Nonpareils		25,- p p
Grijs Ruyvogels	bij 10 paar	27,50 p st
Brillenvogeltjes	bij 10 paar	6,50 p p
Roodbekwevers, op kleur		25,- p p
Oranjewevers	bij 5 paar	6,- p p
Napoleonwevers	bij 10 paar	8,- p p
Dottergele Wevers	bij 10 paar	8,- p p
Grote Textorwevers	bij 5 paar	8,- p p
Dominikaanse Whidahs	bij 5 paar	12,50 p p
Japanse Meeuwjes	bij 10 paar	11,- p p
Zebrevinken, grijs	bij 10 paar	8,- p p
Zebrevinken, beige-bruine	bij 10 paar	6,- p p
Zebrevinken, masker	bij 10 paar	7,- p p
Zebrevinken, wit	bij 10 paar	12,- p p
Zebrevinken, zilvervleugel	bij 10 paar	9,- p p
Bruinkop Ortolanen, goede zangers		12,- p p
Zwartkop Ortolanen, zeldzaam		7,- p st
Violet Oor Granaat Atrilide		15,- p st
Koningwidsa's, mannen		80,- p st
Abess. Geelbuik Atrilide		40,- p st
St.-Helena Atrilide		25,- p p
Kwartel Atrilide		15,- p p
Aurora Atrilide		20,- p p
Blauwe Honingsuigers, mannen		30,- p p
Blauwe Honingsuigers, poppen		50,- p p
Blauwe Honingsuiger		35,- p st
Roodkop Gould Amadines		80,- p p
Gordel Grasvinken		40,- p p
Blinzen Atrilden		40,- p p
Diamant Vinken		60,- p p
Spitsstaart Amadise		35,- p p
Afrikaanse Glanspreeuw		20,- p st
Witkuif Gaai, uit buitenvol.		45,- p st
Witkeel Gaai, uit buitenvol.		40,- p st
Roodsnavel en Geelsnavel Kitta		100,- p st
Fairy Bluebird		200,- p p
Fairy Bluebird, mannen afz.		145,- p st
Fairy Bluebird, poppen afz.		100,- p st
Zwartblauwe Gaai		200,- p st
Groene Jachtkester		200,- p st
Zwavelborst Toekan		600,- p p
Roodsnavel Toekan		800,- p p
Swainson Toekan		800,- p p

Mexikaanse Langstaart Gaai		200,- p st
Witwang Touraco		200,- p st
Carolina Duiven		70,- p p
Senegal Duiven		30,- p p
Australische Kuifduiven		60,- p p
Australische Bronsvleugel Duiven		130,- p p
Ala Blanca Duiven, zeer zeldzaam		150,- p p
Diamant Duiven		20,- p p
Zilver Diamant Duifjes		60,- p p
Agapornis Roseicollis		35,- p p
Bruinoor Parkieten		65,- p p
Tovi Parkieten		50,- p p
Tui Parkieten		60,- p p
Muis Parkieten		35,- p p
Roodkop Parkieten		90,- p p
Yendaya Parkieten		140,- p p
Nandaya Parkieten		70,- p p
Halsband Parkieten		25,- p p
Grote Alexander Parkieten		100,- p p
Pruniekop Parkieten		40,- p p
Bourka Parkieten		75,- p p
Roodrug Parkieten		75,- p p
Valkparkieten		37,50 p p
Derbyan Parkieten		300,- p p
Pennant / Rosella / Elegant / Splendid Parkieten	prijs op aanvraag	
Malabar Parkieten		160,- p p
Goudvoorhoofd Parkieten		60,- p p
Grote Engelse Parkieten		60,- p p
Spraling Dwergpapagaaijes		45,- p p
Geelmantel Lorri		275,- p p
Purpernek Lorri		400,- p p
Rode Lorri		400,- p p
Forsten Lorri		150,- p p
Vrouwen Lorri		600,- p p
veel gekkend op lorri v. d. bl. bergen		
Grijze Roodstaart Papegaai met garantie op spreken	bij 3 stuks	300,- p st
Grijze Roodstaart Papegaai		180,- p st
Edelpapagaaien		150,- p st
Blauwvoorhoofd Amazone		wachtende
Geelvoorhoofd Amazone		135,- p st
Roodkop Amazone		135,- p st
Kleine Oranjekuij Kakatoe		wachtende
Middel Oranjekuij Kakatoe		175,- p st
Molukken Kakatoe		200,- p st
Middel Geelkuij Kakatoe		400,- p st
Grote Geelkuij Kakatoe		300,- p st
Grote Witkuij Kakatoe		400,- p st
Zwarte Palmkakatoe		350,- p st
Geelblauwe Ara's	prijs op aanvraag	
Rode Geelvleugel Ara's		480,- p st
Geenivleugel Ara's		480,- p st
Soldaten Ara's		300,- p st
Hyacinth Ara's		500,- p st
Grote Java Beo, sprakend		wachtende
Middel Beo		300,- p st
Chinese Dwergkwartels	14,- p p bij 5 paar	80,- p st
Chinese Dwergkwartels, hennen		12,- p p
Rode Boskwartel of Zingende Boskwartel		10,- p st
Witte Japanse Regenkwartels		25,- p p
Zilver Chinese Dwergkwartels		35,- p p
Blauwe Schubbenkwartels, zeer zeldzaam		35,- p p
Zwarte Frankolinen		120,- p p
Zwarte Frankolinen		90,- p p
Verder kunnen wij U aanbieden:		
Mooie kleine Capucijner Aapjes		150,- p st
Kleine Eekhoornaapjes		95,- p st
Kleine Groene Meerkataapjes		140,- p st
Kleine Rhesusaapjes		185,- p st
Blauwe Pauwen - Gele Goudfazanten - Blauwvoorhoofd - Lady Amherst-fazanten - Glansfazanten - Nepalfazanten - Tenebriosisfazanten - Juffer Kranen - Saria Kranen - Kroon Kranen		
EENDEN: Pijlstaart Casarca - Carolina - Mandarin - Grote Purpertrillen - Witte en Zwarte Zwanen		
Collectie I: 1 paar Napoleonnetjes, 1 paar Oranjekaakjes, 1 paar Muskaartvinken, 1 paar Driekleurennonnen		tesamen f 22,50
Collectie II: 1 paar Oranjekaakjes, 1 paar Sint-Helena Atrilden, 1 paar Tigervinken, 1 paar Driekleurennonnen, 1 paar Muskaartvinken		tesamen f 40,-

JSSSEL

De